

BÁNYA- GYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, KEDD 1925 július 21.

193. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Jöjjenek a fiatalok

— mondotta új miniszter társaihoz intézett beszédében Pasics. A fiatalokra vár az a feladat, hogy az ország sorsát irányítsák — vallja a nyolcadfél évtized terhével vállán is dolgozó, alkotó, teremtő aggastyán.

Nem az elérzékenyült pillanat, a megható összetalálkozás adta ezeket a szavakat Pasics szájába. A patriárikák korában még a legtökéletesebben megőrzött agilitás sem lehet többé impresszionista. Az öregek akarát talán könnyebb formálni, rábeszélés, érv, kérés szó talán jobban hat rájuk, mint a fiatalokra, akiknek meggyőződését az eleven vitalitás jobban megvédi minden befolyás ellen. Az öregeket csak egyről nem lehet meggyőzni, arról, hogy: pótolhatók. Minden aggastyán azt hiszi, a világ kifordul sarkából, ha ő lehunyja szemét. Ez a hit köti őket oda az íróasztalhoz, munkapadhoz, miniszteri székhez. Negyven, ötven év szakadatlan munkája, sikerei és átázott, kihévert kudarcai érlelik ki minden öregben a saját személyiük pótolhatatlanságának illúzióját.

Amikor Pasics arról beszél, hogy ő már fáradt és öreg s most már jöjjenek a fiatalok — csodálatos és kivételes emberi bölcseségről tesz tanuságot ez a csodálatos és kivételes képességű politikus. Jöjjenek a fiatalok, invitálta a következő generáció képviselőit a pihenésre gondoló örök alkotóvágy, jöjjenek a fiatalok, de ne csak a korban fiatal harcosok, hanem a fiatal gondolatok, az új eszmék, az új idők új követeléseit. A hét éves fiatal országot nem szabad avult eszmékkel, meghaladott politikai rendszerrel, élő anakronizmussal kormányozni. A fiatalok több a hajlékonyság, több a lendület, több a bátorság s frissebb az aperciálói képesség az új követelések befogadásához. Csak meg kell nézni azokat az ausztráliai és amerikai új államalakulásokat, melyeket a középkori politikai rendszerhez való ragaszkodás babonája helyett a tudomány tanításai s a fölvilágosultság követelése szerint rendeztek be. A múlttal nem szakítani kell, a multa rá kell építeni a jövőt. A szerb demokrácia tradíciója nem lett muzeumi tárgy s nem kerülhet még a lomtárba. A szerb demokrácia hagyománya legyen az az alap, amire a fiatalok fölépítik a fiatal állam konstrukcióját.

A politika — mondotta tegnap Radics — az ideálok és a szükségességnek megalkuvását kényszeríti ki. Az a politikai meg egyezés is, mely végre meghozza az országnak a belső nyugalmat,

Pasicsnak a pihenőt s Radicsnak a szabadságot, az ideálok és a szükségességnek megalkuvása volt. Ennél az alknál Pasics a szükségesség oldalán állott. A fiatalokat nem az ideálok zabolátlan fellengzőssége irritálja alkotómunkára, hanem a szükségesség kikerülhetetlensége, a kényszer belátása.

Jöjjenek hát a fiatalok, a fiatal harcosok és a fiatal gondolatok. Minden fiatal forradalmárból reakciós öreg lesz, mert a forradalmi követelésekhez való ragaszkodás merevvé teszi meggyőződését s a kor sokkal gyorsabban alakul át, mint az egyéni meggyőződés. Pasics belátja azt, hogy a félszázad előtti fiatalok nem elég erős, lendületes a kezdeményezésben

és elhatározásban, nem elegendő bátorságot tud már nyújtani a hétéstendős királyság számára. Jöjjenek hát, mondja ő maga, a fiatalok s ezzel a követelésével Pasics fiatalabb, belátóbb, megértőbb és korszerűbb lett minden kortársánál.

Jöjjenek hát a fiatal gondolatok s jöjjen a régiek közül minden, ami érték maradt. Jöjjen a szerb demokrácia reneszansza, a türelem, a belátás, a testvérieség, a megértés. Jöjjen a törvény előtti egyenlőség, a szerbek államának csak szabad polgárai legyenek s az állam konstrukcióját ékesítsék a legtündöklőbb transparensek: a politikai szervezkedésnek, a sajtónak, a gyülekezésnek és egyesülésnek szabadságjogai.

Radics István a királynál

Kedden délután ül össze a nemzetgyűlés — A kormánydeklaráció szövegét a keddi minisztertanácson állapítják meg Radics beszéde kedvező hatást keltett

Beogradból jelentik: A hétfői napon a legfontosabb politikai esemény nem Beogradban, hanem Blédben játszódott le, ahol Alexander király előtt első ízben jelent meg kihallgatáson Radics István. Az audencia lefolyásáról az esti órákig még semmi értesítés sem érkezett Beogradba, bár az egész politikai közvélemény nagy érdeklődéssel várja a részletes tudósításokat.

Beogradban csaknem teljesen credménytelenül folyt le a hétfői nap. A politikusok legnagyobb része a parlamenti szünet miatt vidéken van és a parlamenti klubokban is csak nagyon kevés képviselő tartózkodott. Keddre azonban annál élénkebb lesz Beogradban a politikai élet. A kormány elhatározására ugyanis a parlament elnöksége keddi délután öt órakor ülére hívta össze a nemzetgyűlést, amiről a vidéken tartózkodó képviselőket táviratilag értesítették.

Ennek az ülésnek a napirendjén a hadi kárpótlási törvény módosítása szerepel, amely magában nem sok érdekességet nyújt, annál nagyobb azonban az érdeklődés a kormány deklarációja iránt, amit a napirend letárgyalása után a parlament keddi ülésén fel fognak olvasni.

A deklaráció még nincs kész, a kormány tagjai közül Uzunovics, Gyurisics és Nincics radikálispárti, valamint Superina és Krajacs Radics-párti miniszterek hétfőn délelőtt és délután is tanácskoztak a deklaráció megszövegezéséről.

A délelőtti tanácskozások után a radikális-párti miniszterek hosz-

szasan tanácskoztak Trifkovic házelnökkel. A tanácskozás után Gyurisics igazságügyminiszter referált Pasics miniszterelnöknek. A miniszterek a tanácskozást délután folytatták a miniszterelnökségen, a deklaráció megszövegezésével azonban ekkor sem készültek el. A deklaráció végleges megszövegezése végett Gyurisics keddi délelőtt tíz órára összehívta a minisztertanácsot, amely a kormánynyilatkozaton az utolsó szövegsimításokat elvégzi.

A radikális klub keddi délután négy órakor ülést tart, amelyen bemutatják a deklaráció szövegét. A parlament öt órai ülése előtt a pártvezérek kollegiuma is ülést tart, amelyen megállapítják, hogy a deklaráció fölötti vitát, vagy a költségvetési tizenketted javaslat vitáját kezdje meg a parlament. Ha az ellenzék garanciát ad arra, hogy a deklarációs vita után csak rövid költségvetési vitát rendez, úgy hogy július 31-ig a költségvetést megszavazhatják, akkor a parlament előbb a kormánynyilatkozat fölötti vitát kezdi meg. Ellenkező esetben azonban a parlament a költségvetést fogja először letárgyalni és csak aztán tér át a deklarációra.

A demokraták készülődése a deklarációs vitára

Kedden délelőtt ülést tart a demokráta párt is, amelyen ki fogják jelölni a párt szónokait a kormánydeklaráció és költségvetési tizenkettedek vitájára. A deklaráció vitájának a demokráta párt részéről előreláthatólag Davidovics Ljuba lesz a vezérszónok, aki nek beszédét nagy érdeklődéssel várják, tekintettel arra, hogy a

demokráta párt eddig még nem nyilvánított véleményt az új helyzetről. A deklarációs vitában egyébként a többi pártvezér is részt fog venni.

Radics beszédének hatása

Élénk megbeszélés tárgya Beogradban Radics vasárnapi beszéde. Radikálispárti körökben a beszéd rendkívül kedvező hatást keltett. Általában az a vélemény, hogy Radicsnak ez a kiszabadulása óta tartott beszéde igen szerencsés s a pártvezér mindent elmondott, amit az adott körülmények között el kellett mondania. Ezzel szemben Pribicsevicsék azt híresztelik, hogy a radikális pártnak a meg egyezéssel elégedetlen elemei Radics beszédében újabb bizonyítékát látják annak, hogy nem lett volna szabad Radicsal meg egyezést kötni. Sokat beszéltek politikai körökben Pribicsevics vasárnapi beszédéről is és általában megállapítható, hogy Pribicsevics leleplezésnek szánt közlései a Pasics—Pribicsevics-féle megegyezés tartalmáról nem keltették azt a nagy hatást, amit Pribicsevics várt.

A történelmi audencia

Zagrebből jelentik: Radics István hétfőn reggel nyolc órakor unokaöccsének, Radics Pavle agrárreformminiszternek a társaságában a ljubljani vonathoz csatolt szalonkocsiba Bledbe utazott. A vonat tizenegy órakor érkezett Ljubljánban, ahol Pucelj képviselő, a szlovén Kmet-párt vezére csatlakozott Radicsékhoz. A vonatnál a ljubljani újságírók nagy számban fordultak nyilatkozatért Radics Istvánhoz, aki azonban fáradtságára hivatkozva nem nyilatkozott, hanem Radics Pavle agrárreformminiszter adott interjút a sajtó számára.

Délután két órakor érkezett a vonat Bledbe. Radics István és Radics Pavle autón a Sukoborkastélyba mentek, ahol Aleksandar király délután négy órakor audiencián fogadta Radics Istvánt.

A nagyjelentőségű kihallgatás részleteiről, amely az első audenciája a horvát parasztpárt vezérének az uralkodónak, — az esti órákig semmi sem került nyilvánosságra. Éppen így nem lehetett még megtudni azt sem, hogy Bledből Radics István Beogradba megy, vagy pedig először hosszabb üdülésre a dalmáciai Baskafürdőbe utazik.

Lukinics visszatért Beogradba

Lukinics Edo volt igazságügyminiszter hétfőn visszaérkezett Beogradba, hogy rendelkezésére álljon annak a parlamenti vizsgálóbizottságnak, amely a Thurn-Taxis ügyben folytatja a vizsgálatot.

A vizsgálóbizottság állásfoglalásáról kevés hír szivárgott ki. A bizottság tagjainak többsége a vizsgálat adataiból, hír szerint arra a meggyőződésre jutott, hogy bírói eljárásnak nincs helye s nem is javasolják, hogy Lukinics bíróság elé állítsák.

Pasics kedden valószínűleg elutazik

Pasics miniszterelnök vasárnapra tervezett elutazását tudvalevőleg a miniszterelnök hirtelen támadt rosszulléte miatt el kellett halasztani. Hétfőn Pacics egészségi állapota annyira javult, hogy orvosai újból ajánlják, hogy utazék el. Kedden a miniszterelnök minden valószínűség szerint elutazik. A rendelkezésére bocsátott külön luxushajón megy Pozsonyig, onnan vasuton Karlsbadba.

Kémkedéssel vádolják

a csehszlovákiai kommunista-pártot

A prágai szovjet-ügyvivő nyilatkozik a ruszinszkói afférről

Prágából jelentik: A prágai rendőrség szombaton házkutatást tartott a kommunista-párt helyiségében. A házkutatás a kora reggeli óráktól délig tartott. A rendőrség letartóztatott *Jilek kommunista párttitkár*.

A házkutatást a bíróság rendelkezése alapján a rendőrség a rendőrtörvény kémkedésről szóló szakasza alapján.

Pozsonyban letartóztatták Major, a kommunista-párt egyik funkcionáriusát és Pisek városban is megindították a nyomozást a kommunisták ellen.

Ugylátszik, hogy *Ovsejenkonak, a szovjet prágai kereskedelmi ügyvivőjének ruszinszkói kirándulása is összefüggésben áll a legújabb kommunista pörrel*, mert Ovsejenko va-

sárnap magához hívatta a prágai sajtó képviselőit s azt a kijelentést tette előttük, hogy *a szovjet prágai képviselője nem akar az állam belügyeibe avatkozni*.

A szovjetkormány — mondotta — barátságos és békés politikát akar folytatni minden állammal. A szov-

jet prágai kereskedelmi képviselője csakis kereskedelmi érdekből keresi az összeköttetést a csehszlovák nagyiparosokkal. De éppen csak a pártok akarják a jó viszonyt elgáncsolni, amelyek számos tagja kereskedelmi összeköttetésben áll Szovjetországgal.

Noviszadon ötezeröttszáz holdat ármentesítenek

A hidrotechnikai hivatal főnökének nyilatkozata

A *Bácsmegyei Napló* hétfői száma már röviden beszámolt arról az értekezletről, amelyet dr. *Milovanovics* Milovan noviszadi polgármester vasárnap délelőttre a városháza közgyűlési termébe egybehívott és amelyen a nagy-rét és a hadisziget ötezeröttszáz holdjának ármentesítését vitatták meg.

Az értekezleten *Mirkov* Nikola főmérnök, a noviszadi hidrotechnikai hivatal főnöke tartott szakelőadást az ármentesítésről. *Mirkov* az ármentesítési munkáról a következőkben nyilatkozott:

— Az értekezletnek az volt a célja, hogy a közvetlenül érdekeltet megismertessük az ármentesítési munkálatok sürgősségével és annak igen jelentékeny előnyeivel. Az első feladat az ármentesítő társulat mielőbbi megalakítása, amelynél az érdekeltég nem lehet tekintettel arra, hogy Káty és Petrovaradin ellenzik az ármentesítő társulat megalakítását. Noviszad és az ármentesítendő terület legnagyobb érdekeltége: a *katonai kincstár* az ármentesítést kívánja és a vízügyi törvény értelmében ha a felénél legalább egy holddal nagyobb érdekeltég az ármentesítés mellett van, a kisebbségnek feltétlenül csatlakoznia kell. Az ármentesítendő terület 5000—5500 hold.

— Az egész területnek körülbelül 1500 holdja: a nagy-réten *ármentesítve* és töltéssel van ellátva. Ez a töltés nagyon régen készült, azóta folyton toldozták és földözték, mert egyáltalán nem felel meg a modern technika követ-

elményeinek. Legutóbbára tavaly szakadt át ez a védgát és borította el vízzel az egész területet.

A többi 3500—4000 hold nincs ármentesítve. Ez a kis Duna (Dunavac) és a nagy Duna közti rész, az úgynevezett Hadisziget. Annak idején azért nem építették ezt a töltést is, mert akkor a Dunavac volt a Szerémség és a Bácska közti határ.

A régi töltés kijavítása ugyanannyiba kerülne, mintha egy teljesen új töltést csinálnak, mert a régi töltés erősítése és felemelése ugyanannyi költséget emésztene fel. Az egész új töltés, az új csatornázás, szivattyutelep 13—15 millió dinárba kerülne.

— Eddig az 5—5500 holdból megművelt terület holdanként 3—4000 dinárba került, míg ha ármentesítik, 30—40.000 dinár is elérhető volna, mert ez a terület a legjobb minőségű. Noviszad 2000 holddal van érdekelve és így Noviszadon, 15 millió dinár kiadást alapul véve, 5 millió dinár hozzájárulás jutna, vagyis holdanként 2500—3000 dinár, úgy, hogy 1—2 évi hőségesen behozná a befektetett összeget.

— Az értekezleten jogi komplikációk merültek fel. A Dunavacra inneni területen a magyar, azontul már a szerémségi vízügyi törvény a mértékadó és így nincs eldöntve, hogy melyik törvényt tekintik érvényesnek.

— További nehézség, hogy az ármentesítési munkából a katonai kincstárra eső összeget előbb a nemzetgyűlésnek a

költségvetésben engedélyeznie kell, ami a munka megkezdésének határidejét kitolja.

Az ármentesítési munkálatok befejezésével kétezer hold prima föld bérhozádeka fogja Noviszad földelmeit szaporítani. Hatalmas fellendülésre számíthat a bolgár konyhakertészet. A nagy-réten át vezet a Krali Alekszandarcsatorna, amelynek szintje magasabb a rétnél és így a konyhakertészeti földek clesón volnának öntözhetőek.

A közgazdasági helyzet

egy kiállítás igazgatósági jelentésében

A zagrebi mintavásár egyesület közgyűlése

A zagrebi mintavásáregyesület legutóbbi közgyűlésén *Szárcevićs* Milán alelnök beteriesztette igazgatósági jelentését, amely érdekes adatot tartalmaz az ország közgazdasági helyzetéről. A jelentés szerint az 1924. évi vásáron *kiállító cégek 20 százaléka az idén már nem létezik, továbbá 20 százaléka már annyira tönkrement, hogy a vásáron való részvételre nem is gondolhatott*.

Az idei zagrebi mintavásár ennek dacára rekorderedménnyel zárult úgy a kiállítók száma, mint a látogatók és a kőtések értékének tekintetében. Az idén 722 különböző cég vett részt a vásáron, ebből 65 százalék a belföldi és 35 százalék a külföldi.

A közgyűlés elhatározta, hogy ezután minden évben kétszer, tavasszal és ősszel állandó jellegű kiállításokat rendez, a zagrebi mintavásárt pedig, a nagy külföldi konkurenciára való tekintettel, ezután nem tavasszal, hanem ősszel tartják meg. A legközelebbi zagrebi mintavásár ennek folytán 1926 augusztus 15—23-ika között lesz. 1926 májusában pedig rendezik a III. nemzetközi automobil-kiállítást és a kereskedelmi plakát-kiállítást.

Az elnök előterjesztésére elhatározta a közgyűlés, hogy az egész országot felölelő általános jellegű közgazdasági kiállítást rendez Zagrebban, mely néhány hónapon keresztül nyitva lesz.

Ajándék

Irtá: Móríc Zsigmond

A fiatal pap reggel arra ébredt, hogy muzsika szól az uccán. Kinézett, nótás és boros legények mentek bandával a tulsó oldalon. A bezárt ablakon át behalatszott kurjongató hangjuk.

Furesának érezte. A kemény téli reggelen, ahogy ott mentek kis ruhában, felsőkabátok nélkül. Félőlről melegítették magukat, borral fűtöttek és jókedvvel takaróztak. S mindnyájan igen fiatalok voltak, gverkcők. Ebben a faluban már a 22, 23 éves legény öreg szám. Husz éves korára mind megházasodik. És ő 29 éves és ma is egyedül... Volt ott a legények közt egy félkaru, ez dalolt legelő s leghangosabban. Kalap nélkül volt, jobbkarja töből hiányzott, az orosz doktorok vágták le, hogy eggyel kevesebb legyen az ellenség. Ez idősebb volt, harminc év körül s nem tudott megházasodni, nem kapott feleséget. Zselléremberek gyermeke volt s nem birt dolgozni, senki se hívta munkára így félkarral, a család tartotta el s folyton marták. Ez a legény már többször volt itt nála: színes szeretett volna lenni. Nagyszerűen dalolt s éppen úgy adta elő azokat a modern kuplékat, mint az orfeumi énekesek. De itt csak megbánulták, megnevelték s persze semmire se becsülték. Nyitott szájjal nézték, mint valami értelmetlen dolgot.

Az egész falu oly zavaros volt. Az öregek még szürben és szürgubában jártak, de ünnepeles alkalmakkor már ők is restelték felvenni. Fekete, uras bőrbekeset vettek, abban parádeztak s a fiatalok bőrrrel szegett posztókabátokat, még a zsebe és a derekat szorító öv is sárga bőrrrel szegve.

Ő is meg volt hívva a lakodalomra. Most jött Pestről, ahol hét évig volt val-

lástánár, de nem tudott megházasodni, mert fizetése oly csekély volt, hogy alig hirt egyedül is megélni belőle s lakást nem tudott kapni. Pedig volt egy nagy szerelme, amely úgy nyult, mint a tengeri kígyó. A lány is szegény volt s szegénységükben jöttek a félreértések, sértődések...

Milyen jó ezeknek a parasztoknak.

Reggel hétkor már borosan mennek végig az uccán a nagy lakodalmi csoportok.

Ő is meg volt hívva. Ez volt az első paraszlakodalom, amelyre mint önálló ember hivatalos volt.

A muzsika elhangzott, a kíváncsiak is behúzódtak a kerítésekbe. Ő nem tudta, hova mentek azok, nem ismerte a szokást.

*

Az esketés délelőtt volt. Meg volt elégedve magával, szép beszédet mondott. Utána megkapta a százezer korona stólat s mosolyogva tette a fiókba. Hallotta mul'kor, hogy egy ilyen lakodalom tíz, tizenöt millióba belekerül itt a falu. Ő is hivatalos volt az örömházhoz ebédutánra. Mert helyi szokás szerint nincs semmi ebéd. Csak meleg bort isznak s teát és vastag süteményeket, lincertésztát. Majd lesz este annál nagyobb evés a legény-háznál.

Mikor megérkezett az udvarba, tetszett neki a szép régi kép. A sarkig kitárt kapuk, a kerítésen lógó gyerekség, az ácsorgó sarki cigányok s az udvaron a homokkal sárgára felhintett havas udvaron a hajadonfővel táncoló fiataiság. Hogy győzik ezt a táncot, vigadást. Munka. Virtuos kemény munka.

A nagyvőfély meglátta a papot, a virágcsokros pálcájával. — vékony kis csontfejjű gigerli-pálca, — élébe sietett.

— Isten hozta, tiszteletes uram, van szerencsénk, — mondta s előre nyújtotta a kezét.

— Jónapot, vőfély uram.

— Hát el tetszett jönni? Nagyon szép, hogy megtetszett tiszteini. Majd én bevezetem tiszteletes urat.

— Köszönöm, köszönöm! Betalálók én! Ismerős vagyok én itt. Jóbarátságban vagyok én Balogh bátyámékkal.

— No, már csak bevezetem tiszteletes urat! Már bocsánatot kérek.

Ezzel előment s félrehárította az ajtót elálló tömeget.

A papnak, fiatal volt, hát tetszett a megbecsülés. Az igaz, hogy ez legalább megvan a népnél.

Bent a vőfély fölemeli a pálcáját s harsányan elkiáltja magát:

— Szóm van kigyelmedhez, násznagy uram.

Erre mély csönd lesz és elhallgat a zene, megáll a tánc. A külső sarokban, a két ablak közt fekete bőrkabátban feláll a pödrött bajszu, vastag násznagy s szól.

— Halljuk a szót, vőfély uram.

A vőfély cserdülő hangosan kiált:

Az *Uristennek házunkra ismét kedve [vagyon]*

Mert házunkat megörvendezteté nagyon.

Fogadják szívesen a kedves családot,

Az új párnak hozott kedves ajándékot.

E szó mondásom.

A pap érezte, hogy itt nyilatkoznia kell neki is, tehát így szólt:

— Tisztelt násznagy uram, örömszülők és tisztelt társaság! Köszönöm ezt a fogadtatást, köszönöm, hogy így megbecsülik azt, aki egy életet töltött szellemi munkában, hogy az önk szellemi életének vezérlését átvehesse. Igen, én ajándékot hoztam s nemcsak a fiatal párnak, hanem önöknek mindnyájuknak, mert mit hozhat a pap nagyobb ajándékot, mintha elhozza a nép közé a szívet, amely époly jól érzi magát a mestergerendás kicsi házban, mint a parkettes és

fényes főuri palotában. Isten áldását kérem mindnyájukra.

A násznagy kinyújtotta a kezét és kedvesen megszorította a pap tenyerét.

— Nagyon jól van, tiszteletes uram, nagyon szépen köszönjük.

Ezzel helyet szorított maga mellett: a zene újra megkezdődött s folyt a mulatság tovább.

— Bort, vagy teát? — sürgették a papot, aki nem tudta, mit csináljon. Nem igen volt borívó, teához meg semmi kedve nem volt. Bort ivott. De olyan fanyar, dohos és hordószagu, vagy kénes volt a torkán. Micsoda emberek ezek! Hogy tudnak így vigadni!

Folyt a beszélgetés komolyan, csöndesen, egyszer csak belép a vőfély, fölemeli pálcáját s harsányan elkiáltja magát:

— Szóm van kigyelmedhez, násznagy uram.

Erre újra mély csönd lesz, a zene elhallgat, a násznagy köhögve feláll.

A vőfély ismét elkattogja a verset, majd előtötyög egy öregecske kis fekete parasztasszony, a kezében egy irgalmatlan nagy tartalékos uri-kosár, oly nehéz, hogy alig bírja fölélnél fogni, megakva ajándékokkal. Fölnyitják a fedelét. Hát a legszebb, finom átlátszó porcellán-szervisz van benne.

Nagyon jól van, — mondja a násznagy kezét nyújtva, — Varga Kovácsné kedves sógorasszony, nagyon szépen köszönjük.

A fiatal pap kicsit ciszgyélyi magát, bele is vörösödik. Az előbbi megtiszteltetés valódi értékére szállt le előtte.

Akkor megszólal komolyan mellette egy idős örömszülő: fejét bólongatva a fejér porcellánokon, amiket már víznek is félre a többi kincshez: megszólal, bölcsen, komolyan s mély meggyőződéssel, a papra emelve szürke szemét:

— E mán valódi ajándék,

KISEBBSÉGI ÉLET

A román határszolgálat korrupciójáról rántja le a leplet az a történet, amelyet egy pozsonyi lap beszél el. A történet szenvedő hőse Técső magyar község, amely Csehszlovákiához tartozik, határának egyrésze azonban román területen fekszik. A técsői magyarokat, akik eddig határátlépési engedéllyel mentek át »külföldi« birtokaikra, a legutóbb furcsa meglepetés érte: a román határőrök tudomásukra adták, hogy csak azt engedik át a határon, aki bálji jegyeket vesz tőlük. Az önkényesen kivetett bálji jegyadót, amely fejenként öt csehszlovák koronát tett ki, a técsőiek kénytelenek voltak megfizetni, de elhatározták, hogy a csehszlovák kormányt felkérlik, járjon közbe, hogy a román határőrök a jövőben ne nehezteljenek meg hasonló manipulációval a román területen levő földjeik megművelését.

A kolozsvári magyar színház igazgatója, Janovics Jenő, elkészítette jelentését az 1924—25-iki színi évről. A jelentés, amely igen érdekes adatokat csopontosít, így kezdődik: »Nehéz küzdelmekben, elismert sikerekben és szomorú elcsüggedésekben gazdag volt a kolozsvári Magyar Színház most véget ért évadja. A küzdelmek részben az új államkeretek közé került kisebbségi intézmények közös sorsából fakadtak. Egyre súlyosodnak a terhek, amelyek bénítják a Magyar Színház amugy is nehéz munkáját s egyre szírtesebbek s örvénylőbbek az akadályok, amelyekkel meg kell küzdenie. A kolozsvári magyar nemzeti színház százhuszonnyolc éven át az állam és a városi hatóságok bőséges anyagi és erkölcsi támogatásával, minden kényelemmel és gazdasággal berendezett épületben szolgálta céljait, az impériumváltozás óta pedig — mint kisebbségi intézménynek — csak a tradíciókból fakadó súlyos kötelességei maradtak meg. Minden támogatástól megfosztottan, pusztán a maga lelkesedéséből fakadó erőfeszítésére utaltan kell állania a sorsot, amely neki kijelöltetett.« A jelentésben Janovics bejelenti, hogy a kolozsvári magyar színház a jövő évben szélesebb mederben igyekszik szolgáltatni az erdélyi magyar drámaírás vajudó sorsának.

A szász magyar viszonyról írt nemrégiben egy feltűnést keltő cikket az erdélyi magyarság legtekintélyesebb lapja a kolozsvári Keleti Ujság. A cikknek a szászok körében is visszhangja támadt és a szászok hivatalos lapja a Deutsche Tagespost a napokban érdekes közleményben reflektált a magyar lap cikkére. »Mi szászok — írta a Deutsche Tagespost — abban az időben is, mikor a magyarság még nem tudta megérteni, hogy az ő végzete is a kisebbségi sorsban való osztozás, egységesen és zárt sorokban tartottunk ki a kisebbségi politika mellett. Mert midőn mi a saját jogainkért porondra léptünk, azokért a jogokért, amelyek többé-kevésbé megegyeznek a kisebbségi jogokkal általában, önkénytelenül harcoltunk egyidejűleg az ország összes másodrangú állampolgárokra degredált kisebbségeiért. Mi egy valóban dicsőséges erdélyi multon csüggünk, melyben a türelem nem frázis volt, hanem valóság. Ha ez a türelem akkor felekezeti területen nyilatkozott is meg, ne felejtjük el ma, hogy a multban a vallási küzdelmek bizonyára nem voltak kevésbé szenvedélyesek, mint ma a nemzetiségi harcok. E pontnál azonban megvan a lehetőség arra, hogy a megszokottól eltérő értelemben vett kisebbségi frontot készítsünk elő s úgy hisszük, éppen a magyarságnak lenne elsőrendű érdeke, hogy a lútkört ne szűkítse egyoldalúlag és ne csak a szászokra és magyarokra korlátozza ezt. Tudjuk, hogy magában Erdélyben százezernyi, kifejezetten népi jellegű faji kisebbségek élnek s mindezekelőtt azt is tudjuk, hogy maga az erdélyi románság is eszmei kisebbséget alkot ebben az országban, amely szellemi kisebbséget sérti a »vasvillával történt

egységesítés, s amely a tradícióban megbántva érzi magát. Ha tehát szilárd kisebbségi front felállításáról akarunk beszélni, akkor az nem jöhet létre azoknak a nagy és jó erőknél a mellőzésével, amelyek ma nemzetiségi, nyelvi és felekezeti különbségek nélkül maradandó értékét és megőrzésre érdemes voltát a történelmi fellődés igazolja. Ugyanazok a szenvedések és örömök, ugyanazok a gondok és bajok egyre több szervezetet és egyént vetnek a közös védelmi frontba. Meg vagyunk győződve, hogy ez a front lassanként úgy meg fog erősödni, hogy az még oly brutális támadásokat is sikerrel fog állani, amelyek a legutóbbi időben irá-

nyultak ellene. A szász lap így fejezi be cikkét: »A szászok nem üznek magyar vagy román, hanem mindig csak szász-német politikát. Ha ma az érdekközösség a szászokat és a magyarokat egy táborba vezeti, úgy ez nem a rokon, vagy ellenszenvnek, hanem az egyre jobban tisztuló politikai helyzetnek a következménye. Hogy azonban ez a helyzet már ma megérett-e oly messzemenő reményekre, mint azt a Keleti Ujság véli, kénytelenek vagyunk kétségbevonni. Már csak azért is, mert politikai akciókhoz zárt, munkaképes politikai szervezetek szükségesegek, amikkel, véleményünk szerint, az erdélyi magyarok még nem rendelkeznek.«

A baloldali blokk döntő győzelme a francia megyeválasztásokon

Ezeröttszáz kerületben pótválasztás lesz

Párisból jelentik: Franciaországban vasárnap folytak le a megyeválasztások, amelyek újabb győzelmet hoztak a kormánytámogató baloldali pártoknak.

A választások végleges eredménye még nem ismeretes, hétfő délig összesen 1256 mandátum sorsáról jött jelentés. A beérkezett hírek szerint az 1256 mandátum többségét a baloldali kartel szerezte meg, amely több helyütt jelentős tért hódított, szemben Poincarékkal, akik több mandátumot veszítettek. A jelentés szerint

a nemzeti blokk 298 mandátumot szerzett (a veszteség 46 mandátum),

baloldali köztársaságiak 190 (veszteség 22 mandátum),

a radikális köztársaságiak 116 (nyereség 8),

a radikális szocialisták 374 (nyereség 46),

köztársasági szocialisták 40,

szocialisták 82 (nyereség 19),

kommunisták 3 (veszteség 4).

A kormány által kiadott jelentés szerint 1564 kerületben pótválasztás lesz.

Katonai államcsiny Portugáliában

A felkelők megadták magukat

Párisból jelentik: A Havas-ügy-nökség lisszaboni jelentése szerint katonai felkelés tört ki Lisszabonban, amelyben több csapatot vett részt. A csapatokat tiszték vezették, akiket az április 8-iki felkelés után elfogtak, később azonban San Giuliano börtönéből megszöktek és elmenekültek. A Vasco de Gama cirkáló a felkelőkhöz pártolt. A kormány csapatokat vezényelt a felkelők ellen, akik vasárnap délben Batista kapitánnyal az élükön megadták magukat. Rövidesen várják a Vasco de Gama cirkáló kapitulációját is. A lefegyverzett forradalmárokat fogságba vetették.

A párisi lapok a forradalom okául azt tartják, hogy a kamara 9 szótöbbséggel bizalmatlanságot szavazott a kormánynak, a szenátusban azonban 28 szavazattal 10 ellenében bizalmat kapott a kormány. A miniszterelnök erre a köztársaság elnökének a parlament feloszlatását javasolta, noha a törvényhozás mandátuma októberben jár le, az elnök azonban megtagadta a kamara feloszlatását. Lisszabonban még mindig nagy a nyugtalanság.

Augusztus elsején kezdődik a világ legnagyobb bérharca

Két millió munkás sztrájkja fenyegeti Angliát

Londonból jelentik: Az angol bányamunkások bérmozgalma a leg-súlyosabb gazdasági válsággal fenyegeti Angliát. A kormány annak ellenére, hogy a bányászkongresszus visszautasította közvetítését, igyekszik nyomást gyakorolni a bányatulajdonosokra, hogy a munkások követeléseinek egy részét legalább teljesítsék. A bányatulajdonosok azonban egyáltalán nem hajlandók a bányászok memorandumáról tárgyalni, főképp azt nem hajlandó elfogadni, hogy a munkaidő továbbra is hét óra maradjon.

A szembenálló két ellenfél: a bányászok és bányatulajdonosok makacssága előreláthatólag a sztrájk kitöréséhez fog vezetni, amely minden jel szerint a világ legnagyobb és legelkeseredettebb sztrájkja lesz. A bányamunkások ugyanis, hogy a két évvel ezelőtti kudarcot elkerüljék, már meggyeztek a többi nagy angol szakszervezettel, nevezetesen a szállítómunkásokkal, a hajósok szindikátusával és a vasipari munkásokkal, hogy sztrájk esetén őket a legmesszebbmenőleg fogják támo-

gatni. De nem csupán a belföldi munkástömegek támogatását biztosították maguknak, hanem felszólították az amsterdami szakszervezeti internacionálét is, hogy utasítsa a kebelébe tartozó francia és német bányászszervezeteket, hogy amennyiben sztrájkra kerül Angliában a sor, ne termeljenek olyan üzemekben, ahonnan a szigetországba akarják szállítani a szenet. Ha tehát július 31-én, amikor a kollektív szerződés lejár, az angol bányamunkások beszüntetik a munkát, a sztrájkhoz csatlakozni fognak az angol szállítómunkások, hajósok és vasipari munkások, összesen két és fél millió munkás, akik a sztrájkjal teljesen megbéníthatják az angol gazdasági élet vérkeringését.

Az angol trade unionok a Daily Herald szerint már gyűjtik a sztrájk-alapot, amelyből a sztrájkban álló munkásokat fogják segíteni. A sztrájkolók pénzügyi támogatását az orosz szakszervezetek is beígérték, amelyek tudvalevőleg szövetséget kötöttek az angol trade unionokkal. A munkáspárt részéről az

alsóház legközelebbi ülésén felszólítják a kormányt, hogy az államhatalom egész súlyát vesse latba a bányatulajdonosoknál, mert az elkövetkezendő gazdasági háborúért nem vállalják a felelősséget.

Kosztka Istvánt szabadonbocsátották

Orvosi vélemény alapján kedvezően döntött a törvényszék

Eudapestről jelentik: A négyeszen dei fegyházra ítélt Kosztka István védője, dr. Désy Géza, vasárnap sürgős kérvényt adott be a budapesti büntető-törvényszék elnökéhez, amelyben kérte, hogy védencének egészségi állapotát törvényszéki orvosok vizsgálják meg és amennyiben az orvosok megállapítják, hogy Kosztka István egészségét a börtön levegője tönkretenné, rendelje el a törvényszék azonnali szabadlábra-helyezését.

A törvényszéki orvosok megejtették a vizsgálatot és megállapították, hogy a védő kérelmében felhozott adatok a valóságnak megfelelnek. Kosztka István egészségi állapotára a börtön levegője súlyosan káros hatása.

A törvényszéki orvosok szakvéleménye alapján a törvényszék megkérdezte az ügyészséget, hogy hozzájárul-e Kosztka István szabadonbocsátásához. Az ügyészség az orvosi vélemény alapján a szabadonbocsátáshoz hozzájárult, mire a törvényszék hétfőn délben félegy órakeresztelt Kosztka István azonnali szabadonbocsátását.

Kosztka hétfőn délben egy órakeresztelt elhagyta a Markó uccai fogházat és szabadlábban marad mindaddig, amíg pörében jogerős ítélet nem lesz.

Terrorista

különítmények polgárháborúra készültek Németországban

Pogromot és fosztogatást terveztek a horogkeresztesek

Berlinből jelentik: Egész Németországot izgalomban tartja az a négy halálos ítélet, amelyet a schwerini törvényszék hozott Helmut Holtz gyilkosai fölött. A gyilkosságot tudvalevően, mintegy vér-bírói ítéletet, követték el azért, mert Holtz kilépett a Stahlhelm és Rossbach nevű »hazafias« különítményekből. A főtárgyalás német fajvédő vezérek kívánságára zárt ajtók mögött folyt le és csak az ítéletet hirdették ki a nyilvánosság előtt. Most azonban a tárgyalásnak újabb és újabb részletei és adatai kerülnek napvilágra.

Kiderült, hogy 1923-ban különböző mecklenburgi birtokokon nagyszabású megszervezett különítmények alakultak, amelyek csak a jelle vártak, hogy akcióba lépjenek. A megtalált program szerint: »Az akcióbalépés a polgárháború megindulását jelenti, az üzleteknek és a polgárságnak kirablását és a zsidók kiirtását.« Mecklenburg fővárosát, Schwerint ezek a horogkeresztes alakulatok, amelyek föl voltak szerelve karabélyokkal, rohamkésekkel, gépfegyverekkel, valósággal bekerítették. Az egész szervezet élén egy Lue nevű kapitány állott.

A szociáldemokraták parlamenti frakciója most mindezeket a rémségeket szóvá akarja tenni a birodalmi gyűlésen és interpellációt jegyzett be, amelyben azt kérdezik a kormánytól, mit tud ezekről a hazaáruló és közveszélyes alakulatokról, amelyek hír szerint Holtzon kívül még számtalan embert tettek el láb alól.

Szuronyroham egy rendőr ellen

Halálos korcsmai verekedés Budapesten

Budapestről jelentik: Halálos kimenetelű korcsmai verekedés zajlott le hétfőre virradó éjszaka Budapesten. A Viola-uca sarkán levő korcsmában hat katoná mulatott, akik éjjel felé összetűztek a korcsmában tartózkodó civilekkel. A vendéglős, hogy a bajt elkerülje, elküldött a közeli Mária Terézia-laktanyába és intézkedést kért az egyre harciasabb katonák ellen. A laktanyából azonban nem küldtek ki járőrt a garázda katonákért, mire a korcsma tulajdonosa elszaladt a közelben szolgálatot teljesítő Kuli János rendőrről, aki felszólította a katonákat, hogy viselkedjenek csendesen. A katonák a rendőr szavaira fölugráltak, lecsatolták a derékszíjukat és valamelyikük a közelben álló Seidler Miksa vendéglósti bajonettel megszúrta, majd hangos szitkozódással rátámadtak a rendőrré, aki felé az egyik katonát kivont bajonettet dobott. A szuronyt cél tévesztett és az ajtó mellett a padlóba furódott. A rendőr látván, hogy a helyzet mind veszélyesebbé válik, önvédelemből a kardja felé nyúlt, de ugyanabban a pillanatban balcsuklóján megszurta. Kuli János erre félig kihuzott kardját visszacsuszította és szolgálati revolverét vette elő. Még egyszer megintette a katonákat, hogy hagyják abba a verekedést, de valaki máris nekiugrott, amire ő szorongatott helyzetében elsütötte revolverét. A golyó Görög Lajos közönvédeli fejebe furódott, aki véresen összeesett. Pukler János honvéd a hóna alatt sérült meg és Koropik József tizennyolc éves közkatonát szurt seb érté. A szerencsétlen Görög Lajost súlyos sebével a helyi kórházba szállították. A verekedő katonákat a telefonhívásra kikerülő járőr leszerelte és bekísérte a Mária Terézia-laktanyába, ahonnan vasárnap délelőtt átküldték őket a Ferenc József-laktanyában székelő parancsnokságukhoz.

Öt baranyai község negyedmillió dinárt költött el az ármentesítő társulat pénzéből

**A hivatalos vizsgálat súlyos
visszaéléseket állapított meg**

Dárdáról jelentik: A baranyai közigazgatásnak újabb botránja van. Kiderült, hogy egyes községi pénztárakból negyedmillió dinár sikkadt el, amit a Karasica ármentesítő és lecsapoló társulat pénztára javára fizettek be a községek lakosai. A Karasica ármentesítő társulat az ugyanilyen nevű 80 kilométer hosszú patak szabályozására alakult. A Karasica Gáics községnél ömlik a Dunába. Szeszélyes és jelentékeny árterülete igen sok kárt és gondot okoz évről évre a baranyai gazdáknak. Az ármentesítő társulat ellen szörványosan elhangzó panaszok rendszerint onnan erednek, hogy a társulat anvagi nehézségekkel küzd s sokszor emiatt megakad a munka. Annál nagyobb feltűnést kelt most, hogy a társulatot éppen a Karasica mentén fekvő községek károsították meg. Az eset részleteiről a következő tudósításunk számol be.

A Karasica társulatot különböző címen megillető összegeket a községi pénztárakba fizették be a gazdák. Ezeket a pénzeket a társulat nem tudta megszerezni a községektől — amelyek ellen többszöri jelentésváltások után hivatalos vizsgálat indult meg. A vizsgálatnak a helyszínen való megejtése céljából a múlt héten bizottság szállt ki. A bizottságba tagot delegált a noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság és a szombori kerületi pénzügyigazgatóság is. A bizottsághoz a dárdai főszolgabírói hivatal részéről csatlakozott Podrumac Jován szolgabíró Balogh István írási számvevővel. A vizsgáló bizottság Belimansztíron megállapította, hogy 17.000 dinár hiányzik és hogy 13.000 dinárt Bunyavara Péro írrok sikkasztotta el. Az

írrokot a szolgabíró rendelkezésére letartóztatták és a szombori ügyészségre szállították.

A vizsgálat ezután a dárdai és batinaí járások közsegeire terjesztette ki működését és arra a megdöbbentő eredményre jutott, hogy a Karasica társulat pénzéből Popovacon 110.000 dinár. Lucson

11.000 dinár, Sumacinán 2800 dinár, Branjinnán 98.000 dinár, tehát összesen negyedmillió dinár tűnt el a községi pénztárakból.

A kiküldöttek folytatták a vizsgálatot annak megállapítására, hogy az egyes községekben kit terhel a hiányok miatt a felelősség.

A magyar kormányzó a numerus clausus eltörlése ellen

Nem fogadta a varsói magyar delegáció vezetőjét

**Az egységespárt legközelebbi értekezletén megsürgetik
a numerus clausus revízióját**

Budapestről jelentik: A Népszövetségi Unió varsói konferenciájának az a határozata, amely megbélyegezte a magyarországi numerus clausust, nagy és kínos feltűnést keltett úgy a kormányparti, mint az ellenzéki körökben. A nemzetgyűlés szünete miatt az ellenzék csak az őszi ülészakban viheti a parlament elé a varsói határozatot és ezt az időnyereséget az egységespárt egyes tagjai arra akarják felhasználni, hogy a numerus clausus eltörlésének sürgős indítványozásával megakadályozzák azt, hogy az ellenzék a varsói határozatot a kormány ellen használja fel.

Az egységespárt legközelebbi értekezletén, augusztus 19-én a párt több tagja fel fog szólni és követelni fogja a numerus clausus eltörlését a kormánytól. A mozgalom egyik vezetője, Kállay Tamás — a volt pénzügyminiszter bátyja — a következő nyilatkozatot tette a mozgalommal kapcsolatban:

— A népszövetségi ligák uniójának varsói határozatát minden tekintetben helyesnek találom. Elérkezett az ideje annak, hogy a háborus emlékek az egész vonalon kipusztítsanak és az erről szóló intézkedések foganatosítása

alján újból a kulturállamokat megillető pozícióba kerüljünk. Meg vagyok győződve arról, hogy az egyenlőségnek a politikai, gazdasági és társadalmi élet minden vonalán be kell következnie. Kizártnak tartom, hogy a legközelebbi pártértekezlet után a numerus clausus eltörlése még hosszabb ideig várásson magára.

Mint most egy budapesti hétfői lap írja a numerus clausus eltörlésének két nagyobb akadály az, hogy Horthy Miklós kormányzó tudni sem akar arról a követelésről. Ennek érdekes bizonyítéka a varsói magyar delegáció vezetőjének esete. A delegáció visszatérése után annak vezetője, Lukács György volt közoktatásügyi miniszter értesítést kapott a kormánytól, hogy a konferenciáról, különösen pedig annak Magyarországot érintő határozatáról a legközelebbi napokban jelentést fog tenni a kormányzónak. Lukács elhalasztotta tervbevetett utazását és várta, hogy a bejelentett audienciára meghívást kapjon. Várt két napig, várt háromig, várt négyig, végre miután egy hétig hiába várakozott, fogta magát és elutazott csehszlovákiai birtokára.

Nagy szerencsétlenség a beogradi Száva-parton

Az ünneplő közönség alatt beszakadt a hajóhid

Vasárnap hajnalban megrendítő szerencsétlenség történt Beogradban.

Hosszu idő után az első napsütéses vasárnapra virradt Beograd. Délután a meleg a városban már csaknem elviselhetetlenné vált s így igen sokan mentek át a Száva tulsó partjára, hogy a folyó parton szórakozzanak.

A Száva-parton szokás szerint hazafias ünnepség is volt. A hercegovinai felkelés ötvenedik évforulóját ünnepelték. A dobrovliácok tüzijátékot és színdarabot rendeztek és alkalmából a Száván.

A vasárnap Beograd késő éjszakaig ott maradt az ünnepély után is, mert kihirdették, hogy éjjel után is közlekedik a motoros hajó, amely visszaviszi a beogradiakat a városba. Éjjelleg zsufolya voltak a Száva-parti vendéglők és kávéházak. Éjjel után kezdett a közönség hazafelé készülni. A partról a hajóhoz vezető hid megtelt emberekkel. Asszonyok, gyerekek, férfiak százai tolongtak a hajóhídon, köztük néhány katonatiszt és hajósúzt. A hidra rendelt csekélyszámu rendőrség képtelen volt a rendet fentartani a tolongás egyre nagyobb lett s szinte életveszedelemmé vált, mikor a hajó kikötött s a közönség rohanni kezdett, hogy helyet kapjon az utolsó hajón. A legnagyobb tolongás közepette egyszerre *robbanásszerűen* *zaj* *hallatszott*.

Azok, akiknek nem volt idejük visszautazni a partra, a vízbe estek. A sötét folyóban több mint ötven ember, nagyrésztük gyerekek és asszony kapkodott, sikongott s kiabált segítségért.

Azok, akiknek nem volt idejük visszautazni a partra, a vízbe estek. A sötét folyóban több mint ötven ember, nagyrésztük gyerekek és asszony kapkodott, sikongott s kiabált segítségért.

Árad a Tisza

Több embert elsodort az áradás

A legutóbbi hetekben beállott rendkívül gyakori esőzés a folyóvizet erősen megduzzasztotta. Az ország csaknem minden részéből érkeznek kisebb-nagyobb, nyáron csak ritkán előforduló áradásokról jelentések. Különösen erősen árad már hetek óta a Tisza, amely a jugoszláviai szakaszán is nagyobb földterületeket elöntött.

Mint Szegedről jelentik, a Tisza magyarországi szakaszán rendkívül veszedelmesen árad. Tápénál és attól felfelé eső folyásánál a Tisza több ezer hold területet elöntött és a kár már eddig meghaladja a tíz milliárd magyar koronát. Az áradás sok helyütt emberáldozatot is követelt.

Nemcsak a Tisza, hanem annak mellékfolyói is kiáradtak. Szent Márton községnél a Körös kiöntött és megáradt viz egy fahidat több emberrel együtt elsodort. Vasárnap este vásárosok akartak átmenni a hidon, amikor azt az árvíz elragadta, mire a hidon levők a vízbe estek. A zuhogó eső és a nagy sötétség miatt a mentés teljesen lehetetlen volt.

Megszólaltak az elnémult harangok

**Három új harangot kapott a becskerekéi
evangélikus templom**

A háboru alatt a velükibecskekerekéi ágostai evangélikus templom harangjait elvitték, hogy ágyukat öntsék belőlük. Allg pár hónapja néhány lelkes hívő kezdeményezésére mozgalom indult meg a velükibecskekerekéi egyházközség kebelében, hogy a templomot új harangokkal lássák el. Csakhamar megkezdtek a gyűjtést és rövidesen együtt is volt a nyolcvanezer dinár, a három harang ára, amelyek egy jónevű zagrebi harangöntőgyárban készültek el.

Ragyogó, napsütéses vasárnap délelőtt érkeztek meg az új harangok. Az első harang hat és fél métermázsasúlyu, rajta szlovák-magyar-szerb és német nyelven ez a felirat: *Hit. Alatta Luther Márton relieije látható. A második harang száznyolcvannyolc kilogrammot nyom, négy nyelvű felirata: Remény és a dombormű Husz Jánost ábrázolja. A harmadik harang három és fél métermázsas, neve Szeretet és Melanchton képet viseli.*

Tíz órára járt már az idő, amikor megkezdtek a templom lábánál fekvő harangok felhuzását a toronyba. Elsőnek a »Hit« lendült a levegőbe: kötelek feszültek, csigák sirtak és a harang csakhamar bent volt a toronyban. Utána a »Remény« következett, majd rövid idő múlva a »Szeretet« is követte testvéreit és a három harang a templom szíve, ott sorakoztak a haranglábon. Ezalatt a helyszínre érkeztek az ágostai evangélikus egyház papjai is, Starke Sámuel petrováci lelkész, hácskai főesperes, Veres Ádám ilóki lelkész, szerémi főesperes, Sirka Sámuel szlovákaradáci lelkész, az új bánáti főesperes és Vasz István vojlovicai lelkész. A templom zsufolásig megtelt áhitatos hívőkkel. A hatóságok részéről Krsztics Vász torontálmegyei alispán, Rajics Tószó képviselő, Aleksztics Bogoljub polgármester és a városi tanács több tagja vetek részt az ágostai evangélikus egyház ünnepélyén. Megjelent azonkívül még Jankovics Koszta kamarai elnök, számos testület küldöttsége és valamennyi vallásfelekezeti papja. Lélekemelő jelenetek között ment végbe az új harangok felszentelése, amelyet Veres Ádám szerémi főesperes végzett. A három harang zugása között vette kezdetét az ünnepélyes istentisztelet, amelyen Starke Sámuel petrováci lelkészt, az új bánáti főesperest szentelték fel. Az esküttel után megáldották a hiveket.

A templomi szertartást délben fényes bankett követte, amelyen számos felköszöntő hangzott el úgy az egyházi férfiak, mint a hatóság képviselői részéről.

ILLATOS MOLYIRTÓ

„HERMELIN“ a neve, kérje mindenütt
DEPOT „SOA“ DROGERIJA NOVISAD

A franciák péntekig kiűritik Düsseldorf környékét is

A megszálló csapatok kivonulása teljes rendben történik

Berlinből jelentik: A Ruhr-vidéket megszálló francia csapatok kivonulása területesen, rendben folyik tovább. A gladbecki szakaszt már teljesen kiűritették, vasárnap vonultak ki Hattingenből, hétfőn távozott a 17. tüzér- és az 51. francia gyalogezred Bochumból. A kiűritett német városokból olyan jelentések érkeznek, hogy a francia parancsnokságok mindenütt a legkorrektebben viselkednek és vigyáznak arra, nehogy a lakosság érzékenységét sértse. A megszálló csapatok csöndben, zeneszó nélkül, kis osztagokban, minden föltűnést kerülve, vonulnak ki a ruhrvidéki városokból. Július 31-ig 23.000 francia katona hagyja el a Ruhr-vidéket.

Guillaume tábornok, a Ruhr-vidéki megszálló csapatok főparancsnoka közölte Düsseldorf közigazgatási főnökével, hogy a düsseldorfi körzetet pénteken éjjelig kiűritik.

Az angol kormány kérésére a francia és belga kormányok írásban közölték, hogy Düsseldorf, Duisburg és Ruhrort városokat, ezeknek környékét és az egész megszállt területet augusztus 15-ikéig feltétlenül kiűritik.

Az uszkártól

a paradicsomig

Autót árul a majompör vádlottja

Az egész világsajtó élénken foglalkozik a daytoni majompörrel.

A pör lefojtatásának módja egészen különös. Együgyű puritánizmus és vásári reklám ölelkezik össze. A tárgyalást ünnepélyes imádság vezeti be, de a tudósítási célokat szolgáló távbeszélők és távirók dróttjai a bírói pad alatt vonulnak el. Rögözek kopognak a tárgyalás alatt, miközben az újságírók tudósításait diktálják.

A szünetekben a tárgyalótermen kívül vallásos himnuszokat énekelnek. Ezeknél vak koldusok játszá a főszerepet. Ezek árulják a különböző vitairatokat is. „Isten vagy gorilla” és Bryan-nek, a vád tulajdonképeni képviselőjének néhány irata, mint „A biblia és ellenségei”, „Hires alakok az ótestamentumról” kerülnek eladásra, minthogy azonban a legtöbb ilyen röpirat drága, nagyon kevés fogy belőlük. Sokkal kapósabbak az olcsóbb röpiratok, amelyek közül különösen „Az uszkártól a paradicsomig” vagy a „Pokol és egyetem” kelnek el nagyobb számban.

A bíróság minden gyülekezést megtiltott a bírósági épület udvarán, nehogy a fejlődéstani hívei és ellenségei hajbakapjanak egymással. Scopeset, akit a tennesseei törvények megsértésével vádolnak, azért nevezték ki a biológia tanárává, mert nem volt mód rá, hogy futballtrénerre tegyék meg.

Scopeset természetesen a pör következtében elbocsátották állásából és most automobilokkal kereskedik. Új foglalkozása rendkívül elfoglalja, mert a kocsiát nagyon veszik. A Scopes-féle autók hűtőjén egy kis majom ül és ezért van ezeknek a kocsiának nagy keletjük.

A bíró minden ellenkezése ellenére is hozzájárult ahhoz, hogy szakértőket hallgassanak ki a tárgyalás folyamán. Az esküdteknek el kellett távoznuk a tárgyalóteremből, miatt a szakértők véleményüket elmondották. A bíróság ezenkívül figyelmeztette őket, hogy még csak a bírósági épület közelébe se méréskedjenek, nehogy a tárgyalás további folyamát megzavarják.

A múlt kedden egy férfi érkezett Daytonba, aki két csimpánzt hozott magával. Az egyik majomnak Bryan, a másiknak Scopes a neve. A majomtulajdonos abban a házában volt szállást, amelyikben Scopes, az atyja és két pap lakik. Alig csomagolták ki a majom-

ketrecek, a két pap a háztulajdonoshoz szaladt, hogy a majmok tartása ellen tiltakozzék. Kijelentették, hogy azonnal távoznak, ha a majmok továbbra is ottmaradnak.

Az amerikai lapok már sokat foglalkoznak azzal a kérdéssel, milyen büntetés várhat Scopesre abban az esetben, ha elítélnék? Megállapítják, hogy

a legmagasabb büntetés 500 dollár, a legkisebb 100 dollár lehet. Abban az esetben, ha az elítélt megtagadná az összeg kifizetését, a törvény szerint minden féldollárnak egy napi fogság felel meg. Beszélnek azonban, hogy ha Scopes megtagadná a büntetési összeg kifizetését, helyette a polgári munkásszolgálatot fizetné ki a büntetést.

Emlékművet állítanak fel az aradi szerb háborús halottaknak

Exhumálják az aradi vár halott szerb internáltjait

Aradról jelentik: Románia és az S. H. S. királyság között az aradi várban a háború folyamán eltemetett internáltak és hősi halottak exhumálásáról és az alsó temetőbe való újratemetését illetően a napokban jött létre végleges elhatározás.

A megállapodás szerint a várban eltemetett 3251 szerb internált, valamint az aradi felső temetőbe temetett 26 internált és a közös katonatemetőben nyugvó 40 szerb nemzetiségű hősi halottat a két ország költségein exhumálják és a több ezer halottat átszállítják az aradi alsó temetőbe, ahol külön temetőrészben temetik újra el őket. Az exhumálás szeptember 1-én kezdődnek és megszakítás nélkül tartanak egész a befejezésig. Az exhumálás költségeihez Románia kézi munkaerővel és járművekkel járul

hozzá, valamint az új temető céljaira ingyen telket ad, míg az S. H. S. királyság a többi összes kiadásokat viseli. Az összesen 3277 internált halott az új nyugvóhelyén tömegsírba kerül, míg a 40 katonát külön sírokba temetik. A jugoszláv kormány megbízásából Tabakovics Emil aradi műépítész hatalmas emlékművet készít az internáltak tömegsírára. A hősi halottak külön-külön kapnak márványemléket.

Az exhumálások végrehajtásával a román kormány Jorga kapitányt, a román hadügyminisztérium katonai temetőfelügyelőjét bízta meg, míg a jugoszláv kormány megbízottja Kovincics Uros aradi görögkeleti esperes-plébános. A jugoszláv kormány hír szerint az exhumálások és áttelepítés összes előrelátható költségét már kifizette.

Felfedezték a rák szérumát is

Az egyik feltaláló tyukokat immunizált a rákbetegség ellen

Londonból jelentik: A Sunday Times, amelynek közeli kapcsolata a rákszérum felfedezőivel ismeretes, azt írja, hogy dr. Gye, az egyik feltaláló, immunizáló lymphás folyadékot állított elő tyuk-karcinómákból. Ennek a folyadéknak a befecskendezésével egészséges tyukokat, ha megfelelő adagolásban oltják be őket, későbbi rákparazita-oltásokkal szemben immunissákká tettek.

A rákparazita befecskendezése után huszonnyolc napon belül karcinoma szokott képződni. Ez a karcinomiaképződés azonban elmarad, hogyha a tyukokat előzőleg a fent említett lymphás immunizáló folyadékkal oltották be. Dr. Gye nem tudja, hogy ez az oltás eredményes-e állatoknál, különösen emlősökönél.

Hohenegg professzor, a világhírű rákspecialista egyik bécsi újságban nyilatkozott dr. Gye és Bernard rákbacillus-felfedezéséről.

A professzor nyilatkozatában kifejti, hogy a felfedezést csak akkor tekintheti kétségtelennek, ha az

ugynevezett tiszta kulturában produkált új bacillus a kísérleti állatok testében karcinómát idéz elő.

Egyelőre — Hohenegg professzor véleménye szerint — éppen az ellenkezőről van szó, a felfedezésről kapott hírek azt mondják, hogy a kísérletek során nyert bacillus egymaga nem okoz rákos megbetegedést.

A professzor elhamarkodottnak sejtí a felfedezés közzétételét s emlékeztet rá, hogy az a félelem, hogy mások is rábukkanhatnak bizonyos eredményekre: gyakran okozza a »felfedzőknek« ilyen sietős kirukkolását, holott, különösen a rákkutatás terén, fokozott óvatosságra volna szükség. Hohenegg professzor, míg az új felfedezés helyességéről kétségtelen bizonyíték nem érkezik, ragaszkodik a régi »izgalom«-elméletéhez, amely szerint a rák az organizmus reakciójának tekintendő krónikusan ható testi izgalom, amelyek mechanikai, kémiai vagy hőizgalmi eredetűek.

Párisban átnyújtották a német jegyzéket

Németország nemhivatalos garanciatárgyalásokat ajánl Késik a németek belépése a Népszövetségbe

Párisból jelentik: Hoesch párisi német nagykövet hétfőn öt órakor megjelent a Quai d'Orsayn és átnyújtotta Briand külügyminiszternek a német kormány válaszáat a legutóbbi francia jegyzékre.

A Journal közli a válaszigyzék szövegét, amelyben Németország tárgyalást javasol, azonban ezt a megbeszélést nem hivatalos konferencia formájában gondolta. Németország hozzájárul ahhoz, hogy Belgiumot bevonják a garancianakutumba. Kifejti a jegyzék, hogy a garanciaszerződés megkötése előtt tisztázni kell és újból megállapítani a helyőrségek létszámát, amelyek a Rajna balpartján állomásozhatnak. Németország kész belépni a Népszövetségbe, de csak a 16-ik fejezet megváltoztatása után és azután,

hogy Kölni kiűritették. A jegyzékben kérdést intéz Németország a francia kormányhoz, hogy milyen feltételek esetére vindikálja magának azt a jogot, hogy Lengyelország segítésére átvonulhasson Németország területén?

A lapok szerint politikai körökben az a felfogás, hogy az új német jegyzék nem jelent haladást, a jegyzékről tanácskozni kell a belga, francia és angol megbízottakkal.

Londonban is átnyújtották a jegyzék másolatát

Londonból jelentik: A londoni német nagykövet kormányától kapott megbízás értelmében hétfőn délután átnyújtotta Chamberlain külügyminiszternek a Franciaországhoz intézett jegyzék egy másolatát. A német

követ ezzel egyidejűleg megküldte a jegyzék egy másodpéldányát az összes londoni nagykövetségeknek.

Az angol sajtó Németország jegyzékéről

Londonból jelentik: A Daily News berlini levelezője, Wilson Harris cikket írt, amelyben kifejté, hogy a német külpolitikát ez idő szerint belpolitikai események döntően befolyásolják. Németország folytton azt hangoztatja, hogy a népszövetségi szerződés 16-ik fejezetét nem ismerheti el. Ezzel szemben azonban a többi államok nem vehetik be Németországot a szövetségbe, hogy ha Németország nem veti magát alá a 16-ik fejezet rendelkezéseinek. Meg kell tehát találni a 16-ik fejezet olyan értelmezését, amelyet a szemben álló felek mindegyike elfogadhatónak találhat. Ez csak közvetlen megbeszélésen történhetik, amelyen részt vesz Stresemann, Briand és Chamberlain. Stresemann és Chamberlain készek a megbeszélésre összejönni. A nagy kérdés csak az, mit szól ehhez Briand.

Kártérítési pör

egy becskereki ucca ellen az elüldözött udvarlókért

A Köteles-ucca jóképű, sőt tisztességesnek mondott ucca Velikibecskeréken, a Bega partján, ahol jóra való polgárembernek szerelmet, kereskedelmet, ipart, halat és vadat üznek. A szerelmet itt össze tudják egyeztetni az iparral, anélkül azonban, hogy ebből szerelmi nagyipar fejlődne ki. A Köteles-uccának a világi dolgokat illetően külön elvei és erkölcsi vannak, amelyek például merőben eltérnek a szomszédos Hold-ucca benszüllötteinél világnézetétől, akik a haladás bátor zászlóvivői.

A Köteles-ucca most súlyos válság előtt áll, egy szokatlan esettel kapcsolatban, amely feldúlta az ucca éjszakai nyugalomát. A tényállás röviden a következő: K. K. kisasszony szerelemből kifolyólag esténként éjjeli zenét kapott. Egy magyar és egy szerb fiú udvarolt a szőke angyalnak. Hétfőtől csütörtökig a horvát fiú guzlicája reszkettette a levegőt, míg péntektől vasárnapig a magyar igris epekedett három szál cigánynyal a drága leányzó muskátlis ablaka alatt.

Ezt huzatta:

Hej zsidólány, zsidólány,
egész héten másé vagy,
de szombat este mégis
csak az enyém vagy.

Ami alávaló rágalom volt, mert a kislány a szombat estét mindig szükkörű családjá körében töltötte.

De az uccában más házak is voltak és minden házon ablakok, amelyek mögött szolid családapák élvezték a megérdemelt pihenést. A családapák nem szívelek az éjjeli zenét. Ilyenkor eszükbe jut a saját elkracholt ifjuságuk és ez emlékezés megkeseríti az álmukat, a szájuk izét. Az éjszakai muzsikálás azonban ahelyett, hogy elmaradtak volna, mindennaposá fajultak énekekkel súlyosbítva és az összes jobberzésű fülemilék elmenekültek a környékről. A jó Köteles-uccaiak angyali türelemmel várták a komplikált szerelem végét, a szent és az ősi poént, amely a romlatlan Köteles-uccai moral szerint nem lehet más, mint bevitortlázás a házasság révébe. De a poén csak egyre később, az angyal nem tudott választani, vagy a fiúk nem tudtak megévezni, az titok, tény, hogy a derék kötelesek végül is belefáradtak a véget nem érő muzsikálásba és a szomszédok küldöttsegileg felszólították a kislányt: vagy menjen férjhez, vagy szüntesse be a boirányos éjjeli zenéket, amelyek már az ucca jóhírnevét kezdik ki.

Az angyal röviden csak annyit mondott, hogy senkinek semmi köze az ő szívügyeihez, az ő szíve egy tiszta tó és nem engedi, hogy a begaparti halászok horgásszanak benne.

A Köteles ucca két pártra szakadt. Az

ortodoxok érélyes intézkedést követeltek, míg a liberálisabb elem a passzív rezisztenciát hangoztatta.

— Nem vagyunk kötelesek tovább tűrni ezt a disznóságot! — ordítottak a véresszájuk vasárnap délután a piac-tér előtt. A hangulat forró és nyomott uccából és a regőst hangászaival sultak a muzikális hölgy széke bubifrizurája fölött.

Az ominózus szombat este, alig hogy felzendült a sötétben a magyar nóta, több ismeretlen alak rontott elő a közeli volt és ugynevezett vészfelhők tornyogyűtt irgalmatlanul elpáholták. Másnap este a felelőtlen elemek hasonlóképp jártak el a guzlicással is, aki azonban elmentált és csakhamar vad csatazaj verte fel az alvó várost. De a tulerő elől a guzlicás kénytelen volt, zeneszerszáma hátrahagyásával, futásban keresni menedéket.

Am az éjjeli zenék elmaradtak. Most se udvarió, se muzsika és a kislány, aki magánkívül van a felháborodástól, kártérítési pert szándékozik indítani a gaz Köteles-ucca ellen, mert szerinte az egész összeomlásnak a szomszédnői az okai, akik irigységből dultak fel az ő kis boldogságát.

A beszámíthatatlan merénylő

A felmentett cigányok — Véres karácsony Czrepaján

Tárgyalások a noviszádi felebbvítési bíróságnál

Giosev Vasza opovói (Kovacsica-i kerület) földműves régóta üldözési mányában szenvedett. Állandóan attól rettegett, hogy felesége és a béreslány az életére törnek.

1922 január 17-én felesége eltávozott hazulról, azalatt a béreslánnyal a lakásban egyedülmaradt Giosev Vasza dühöngeni kezdett s revolveréből négy lövést tett Mihajlovics Szóka béreslányra, akit életveszélyesen megsebesített.

A leány hosszú ideig kórházban feküdt és csak hónapok multán gyógyult fel.

A pancsevói törvényszék 1922 október 6-án vonta felelősségre. Giosev Vasza beismerte tettét s még sajnálkozott azon, hogy a lányt meg nem ölte, mert az a feleségével együtt az életére tört.

A kihallgatott orvoszakértők véleménye alapján a törvényszék felmentette a vádlottat, mert a cselekmény elkövetésekor beszámíthatatlan volt.

Az ügyész megfélebbzte az ítéletet. A beogradi egészségügyi tanács véleménye alapján, amely ugyancsak beszámíthatatlannak jelentette ki a vádlottat, a noviszádi felebbvítési bíróság hétfőn fel is mentett. Dr. Józics Milorád főügyész az ítéletben megnyugodott.

*

Dimitru Aure, Stan Maria, Stan Todor, Stan Salome, Stan Pal, Petrescu Trifun, Petrescu Dusan, Petrescu Florian és Boe Katica torontáli kóbor cigányok 1920 szeptember 17-én Velikakikindán a vásáron több vásárostól a legkülönbözőbb tárgyakat lopták össze.

A kikindai csendőrség előtt beismerték a tettüket, de az 1922. január 17-én a velikibecskereki törvényszék előtt megtartott főtárgyaláson mindent tagadtak és a csendőrségnél tett beismerő vallomásukat azzal indokolták, hogy a csendőrség bántalmazással kényszerítette őket vallomástételre.

A becskereki törvényszék felmentette a cigányokat és a noviszádi felebbvítési bíróság helybenhagyta a felmentő ítéletet.

*

Erski Toma crpajai (bánati) kocsmáros 1920 január 6-án felfelentette Cranjlov Sava és Visnicski Stanko falubeli legényeket, hogy azok pravoszláv karácsony szent estéjén hűvekkel bevették az ablakait. A csendőrség még az éjjel letartóztatta a két legényt, de másnap,

karácsony elsőnapján szabadon bocsátották őket.

A két legény nyomban kiszabadulása után Erski Toma házához ment és szidalmazták a kocsmáros. A kocsmáros kijött az uccára, mire verekedés keletkezett, amelybe másik három legény: Atanackov Velyko, Atanackov Dusan és Visuicski Ljubimir is beleavatkozott.

Verekedésközben valaki Cranjlovot

hat késszurással megölte, úgyhogy még a helyszínén meghalt.

A pancsevói törvényszék Erskit és Atanackov Velykót 1—1 évi, Atanackov Dusan 6 havi és Visnicski Ljubimirt 1½ évi börtönre ítélte.

A noviszádi felebbvítési bíróság Visnicski büntetését egy évre szállította le, egyébként pedig helybenhagyta az ítéletet.

Görögország a jugoszláv kereskedelem utolsó mentsvára

A vajdaság Szalonikibe, Athénbe importál

(Szaloniki levél.) Egész Középeurópában a legnagyobb stagnáció és gazdasági krízis uralkodik. A megélhetési viszonyok olyanok, hogy a középosztályhoz tartozó fixfizetésű alkalmazottak a legnagyobb gondokkal küzdenek. Ezzel szemben Görögországban szinte hihetetlen gazdasági élénkség uralkodik, a munkanélküliség az igen nagy számú menekültek ellenére is alig érezhető és a középosztály határozottan jó viszonyok között él. A fehér kenyér okája (1 oka 1.28 kg.) 8, a barnakenyéré 6.50 drachma.

A marhahús okája 27—28 drachma, a birka 25, a bárány pedig 32 drachma. Ezeket a húsokat majdnem kizárólag importálják, a birkát Odessza felől, a marhát Romániából.

A főzelékféléket Törökországból hozzák és a szigetektől. A szállítás drágítja meg őket rendkívül módon: az uborka 3—4—5 drachma, a paradicsom 10, az új burgonya 5. Tojás (török) 1.10—1.20 drachmába kerül.

Gyümölcsfélékkel jól van ellátva a piac: a barack 14, a cseresnye 10—14 a közönségesebb fajta, míg a válogatott

20 drachmába kerül.

Kávé 56, cukor 11.20—11.60, rizs 7.60—8.80 drachma.

Az élelmiszerek árait a hatóság állapítja meg: a maximális árakat hétről-hétre szabják meg és azokat a kereskedők be is tartják. Különben Pangalosz programjában szerepel az »szusora és spekuláció letörése«, az élelmiszerek árának a leszállítása.

Görögország tehát ha nem is tökéletes Eldorádó, de viszonylag az. S minthogy pénz bőven van, a vajdasági kereskedelem is kezdi kihaszni, hogy Görögország vásárlóképes. Állandóan sok vajdasági kereskedő tartózkodik Szalonikiben, Athénben, akik főleg gabonaműveket szállítanak. A jobb athéni kávéházakban, a korszón mind sürribben hangzik a magyar szó. A vajdasági kereskedők, akik a görögök szívesen lennek üzleti összeköttetésbe mindnyájan magyarul beszélnek.

A görög kereskedők szubotivai látogatása azzal az eredménnyel járt, hogy néhány kereskedő, aki az itteni üzleti pangás miatt új piacokat keresett, szert tett kereseti lehetőségekre.

Kovács Jenő

Ki a hamis tanu?

A Márffy-pör ügyésze a rendőrség vezetőinek kihallgatását kéri

Budapestről jelentik: Izgalmasan kezdődött a Márffy-per hétfői tárgyalása. A főügyész helyettes szólásra emelkedett és szövegét a szombati tárgyaláson törtéteket.

— Egy rovottmultu tanu, Németh József pincér, azt vallotta szombaton, — mondotta az ügyész — hogy Schweinitzer kapitány, Szirmai István hírlapíró és Hetényi főkapitányhelyettes hamis tanuvallomásra akarták rábírní. Kérem Schweinitzer kapitány, Hetényi főkapitányhelyettes és Szirmai hírlapíró kihallgatását. Amennyiben ez a kiküldött bíróság őket nem hallgathatja ki, a tábla tanácsától kérem ezt.

Zachár táblabíró jegyzőkönyvbe vette az indítványt, amelynek sorsáról a tárgyalás végén fog határozni.

Özvegy Karczag Józsefné, az Erzsébetvárosi Kör elhunyt portásának a felesége az első tanu, aki arról tesz vallomást, hogy férjét ütötték-verték.

Zachár táblabíró: Vasárnap délelőtt is kártyáztak a kaszinóban?

A tanu: Igen.

A védő: A férje mindig ott tartózkodott a kapuban?

A tanu: Nem, délelőtt sohasem volt ott.

Most felel meg Márffy, akin ma új ruha van, barna öltöny feszül rajta, nagyon jókedvű és pápaszemét törülgeti, miközben a tanut kérdezi:

— Milyen az az előcsarnok, ahol Elek Hugó állítólag látott engem, sötét vagy világos?

A tanu nem felel, hanem zavartan nézeget körül.

Dr. Zachár: Eleknek módjában volt önt 12 és 1 óra között megismerni. Erre különben Elek meg is esküdött.

A tanu: Kérem, sötét volt a csarnok.

Az ügyész: Igen, de mindig villany égött benne!

A tanu nagyon zavartan hagyja rá az ügyésze:

— Igen, ha emberek tartózkodtak e csarnokban, akkor mindig égett ott a villany.

Fangela fogházor a következő tanu. A Markó-uccai fogházban 1923 novemberétől 1924 augusztusig teljesített szolgálatot. A foglyok szerinte nem érintkezhetek egymással, ez teljesen ki volt zárva. Nem tud róla, hogy a foglyok leveleztek volna.

Dr. Zachár: Dehát Németh pincér, meg Molnár terménykereskedő azt vallották, hogy nagy levelezés volt a fogházban.

A tanu: Én kérem nem tudok róla. Kötelességem lett volna megakadályozni.

Dr. Zachár: Ugy-e, az ön mostani állását az egyik letartóztatott szerezte?

A tanu: Igen, egy Vadas Mihály nevű ember.

— Vasek védőügyvédnél nem volt ön bent a fogházban?

— Egy irodája volt Vadasnak és Vaseknek. De én az állást Vadastól kaptam.

— De beszélgetett ön Vasekkel is.

— A doktor ur mondta, hogy ha dr. Zachár most elmondja, hogy Kiss Ferencet nem sikerült előállítani, noha ki akarta őt hallgatni. Bejelenti, hogy kedden a robbantási szakértők kihallgatására kerül a sor.

Az idegenek ünnepelték

1925-ben Párisban július 14-én

(A Bácsmegyei Napló kiküldött tudósítójától.) A háboru után az idén először tartották meg régi iényében és pompájában a francia tradíció legszentebb ünnepét, a Bastille lerombolásának évfordulóját. Teljes négy napon keresztül, szombattól keddig folyt a dárídó és teljes négy napra változott át táncteremmé a párisi ucca. Szombat este kezdődött el a tánc és kedd éjjelig tartott. Minden nagyobb áruház és más üzem három napra becsukott: szombat este bezárultak a redőnyök és csak szerdán reggel nyíltak meg újra. És erre a három napos ünnepre a francia kispolgárság jelentékeny része lerándult a vidékre, átengedve Párist az idegeneknek, akik valósággal előzölötték erre a napra a francia fővárost. A Cook-iroda, amely majdnem irányítja az idegenforgalmat Európában, az angolok és amerikaiak tizezreit szállította ezekre a napokra Párisba. Az ünnepségek napjain száz és száz autósor járta be a várost kíváncsi idegenekkel.

A hivatalos ünnepség hétfőn este kezdődött a szokásos pazar kiállításal. A középületeket és a nagyobb palotákat csillogó villanyfénybe öltöztették. Egész este szólt a zene és az uccai tánchelyek egymást érték. Kedden kezdődött csak aztán az igazi muri. A délelőtti hivatalos ünnepségek után kora délben megkezdődtek a népmulatságok és az ingyenes színházelőadások. Félkettőkor kezdődött az Opera, a Comedie Française és a többi szubvencionált színház ingyenes előadása, de már tizenegy órakor nagy tömeg állta körül a nagyobb színházakat. Az Operaház előtt négyesével álltak fel a várakozók. A rendőrök olvasták meg a sorokat és pont egy órakor a sor végére kitétték a táblát: megtelt. Több hely nincs az Operaházban és nem akarják, hogy a tömeg, amelynek ősei lerombolták a Bastillet, most hiába várakozzon.

Délután uccai mutatványosok, alkalmi cirkuszok szórakoztatták a népet. Kigyónyelő ember, tenyér-jósno, gitáros, hastáncosno, énekesno, tüzevo, légtornász és a különböző szerencsejátékok légiói. Az uccai színház a legolcsóbb: csekély egy sou (öt centime) a belépődíj, de azt se kötelező fizetni. Aki akar fizet, aki nem, az szabadjegyet élvez. Végig a boulevardokon az árusítók ezrei kínálják portékájukat. Napoleon arcképtől korcs daxlikutyáig mindent lehet vásárolni ezen a napon a párisi flaszteren.

Az igazi haddel-hadd természetesen csak az éj beálltával kezdődik. A Rajna felett tűzérési ágyuból lövik ki a tüzirakétákat. Színes csokrok teremnek az égen, zöld, lila, piros minden a környéken, amíg a szem ellát. És ebben a kábitó színpompában megkezdődnek az uccán a bohókás felvonulások százai. Új ötleteik nincsenek, de a régi hagyományokat szeretettel ápolják. A Montparnasson a festőnegyedben a régi Páris romantikája kelt életre egy éjszakára. A Sorbonne előtt a nagy téren csakugy, mint a hatalmas place de la Boursen egymást tulvisitva versenyeznek a zenekarok és Páris elfelejtve politikát, kényeret és Marokkót, kimulatia magát még egyszer amugy istenigazában...

ÜGYVÉDI és BIRÓI VIZSGÁRA

szórákozva elkészülhet

Dr. JESSENSZKY

jogi szemináriumában

Novisad, Vilsonov trg 7

5938

HIREK

Az eső

— Esik még?
— Esik. Szegény eső.
— Borzasztó. Hogy érek haza.
— Taxit hozatok. Öt perc alatt itt van.
— Nézze ezt a cipőt. Ez a legérzékenyebb glaszé. Ha kiszállok a taxiból, a kapuig agyon csapja az eső. A kalapom is, jaj istenem. Hogy sütött a nap. Oly boldog voltam. Szédie össze a hajtűmet. Mit tud annyit nézni azon az esőn. Meghül az ablaknál.
— Nem tudom én. Ugy sajnálom az esőt.

— Már az esőt is sajnálja. Te, bolond vagy. Elég két hajtű is, köszönöm. Csókoljon meg.

— Tudod... ne haragudjon rám. Magának nem is szabad ilyen gyöngének lenni, mert maga nő. Nem bírná ki. Látja most az ablaknál elfelejtettem, hogy maga itt ül az ágy szélén. Az eső cseppjei valami lejátszhatatlan gyöngye hanggal oda toppantak az üvegre és úgy mentek lefelé, olyan ingadozva, jellemetlenül, mint a könnyek az ember arcán.

Azt éreztem, hogy jól esik nekik, hogy valaki nézi őket. A cipőkanalat... itt van. Fáradt vagy? Köszönöm... várj, hadd beszéljek hát valamit magának abból a szükségtelenségből, ami a fejében vagy a szívében, az idegemen... még magának se merek mindent olyan vigyázatlanul megmondani, ami ringat és sodor engem ezen a tengeren... elidegeníthetnének. Nem, nem... nem. Igen. Te édes vagy, te... tudom, tudom te drága melegségem. Azok az esőkönnyek, igen, hidegek; nem, nem valami érzés könny-cseppjei. Hogy tudod, hogy nem? Én nem tudom, látja... az imént az én eltévedt életem nem volt annyira eleven, mint az eső... és azt akartam meggyónni magának, hogy így oda adom a szívem mindíg az esőnek. Senkije nincs az esőnek. Senki se szereti. Nem, nem az olyan esőkről beszélek, akiket a gazdák várnak: a májusi esőt, az aratás előtt való esőt, az őszi esőt, aki a szántás alá megáztatja a földet, azokat persze tejbek-vajba fűrésztlenék, meg a kánikulában azt a duhaj záport, akitől felfűdülnek és elkezdnek kacagni, mikor nézik a terraszokról... azon nincs is sajnáltnivaló.

— Remélem a felhőszakadást se sajnálja?

— Azt csudálom, irigyelem. A vihartól félek, és tisztelen mint a vadember. Ez az eső, ez a jöttment, nyugós eső, ez a haszontalan, unalmas, érthetetlen eső az, amelyik a szívemet úgy követeli... igen, ez az utálatos eső, aki egy tolatódó felhőből elkezd személni, mikor a football-matchre, meg a Király-díjra mennek. Ez a fölösleges, tapintatlan eső, aki elrontja a szegény örömet, mikor kipakolnának a Gellérthegyen a füre, kis babát és liptai turót és újságot. Hova tettem az etűt, hova is... olyan rendetlen a szoba. Látod a nő hogy felforgatja a szobát, mint a szívet. Látja micsoda a boldogság is, ugye: rendtelenség. Igen... vigyázz, add ide a gyufát... tudja, annyiszor jártam egyedül a világon, őszies napokon, ilyen szőrazokozott esőben; az egyetlen barátom volt az az eső mindig, az egyetlen ismerős lélek. Azért nincs esernyőm, látja: nekem nem szabad ellene fegyvert fogni. Társalkodóném volt az eső: ő, sokat diskuráltunk. Hányszor mentem ki a kedvéért az alléba a szigeten: tudtam, hogy elhagyja mindenki, s most nagyon kíván szegény valakit... a madarak behúzták magukat a lombba, nem adtak egy árva csipogást... legalább az én lépéseimet hadd hallja.

Mit gondol, nem lehet valami, valami élet az esőben? Ha hallgatná, most is, hallhatná, hogy susog... én mindig hallok, nekem az olyan, mintha valamit elmesélne, mintha könnyitene a szívem, mintha meg-megszólítana. Ugy a fák alatt ha járok az esőben, néha lepottyan az ágról, a levélről egy-egy súlyos panasz. A fák mintha összebeszéltek vol-

na, makacsul hallgatnak, bojkottálják. Az emberek grimasszal sietnek el a halk, gyáva zokogása elől. Senki se kérdi, mit akar, miért jött, micsoda titkos rend, elintézés küldi őt esőnek, pocsolyának, sárnak. Csodálhatnák, mint a gyémántot, a cseppjeit; csüggedhetnének a finom hosszú kitartó selyem szálain... nem, ő csak undok eső. Mi az egész élete? Egy zuhanás. Egy csillagfutamnyi pálya, fény és poézis nélkül. Hogy tér le mindjárt a járdáról, keresi mint a vaksi hernyó a kánulást, alázatosan belefolyik. És milyen zavarrat, milyen szégyenlősen, milyen árván csuszkál le a falakon, belé olvadni hang és feltűnés nélkül lent a ház alján a köporba, a homokba hajléktalanul. Szegény idegemen. Szegény kis betegem... Látja, legyen majd jobb szívvel hozzá, ha kopogtat az ablakán... gondoljon rám akkor... és ne engedjen tovább beszélni most, te egyetlen nemdumommicsodám, akinek nem tudom majd a szemölcsöt az ajkadról lelopni ha megöregszel és ha felnyujtanád a karjaid a temetőből, hogy még egyszer öleljelek meg, hát nem ölelhetek meg és azért nem tudom magának azt mondani, hogy: szeretlek...

Szép Ernő.

*

— **Az új suboticei főkapitány.** Dr. Cvetko Horvat az ujonan kinevezett suboticei főkapitány értesülésünk szerint, még e héten elfoglalja hivatalát. Az új főkapitány működése elé Suboticeán várakozással tekintenek, mert az a hír előzi meg, hogy jog- és törvénytudó tisztviselő, hosszú rendőri praxisa van, akitől várni lehet, hogy a némileg egyoldalú rendőri szolgálatot valódi hivatására emeli: a város rendjének és a közbiztonság megvédésére. Az is megnyugvást kelt, hogy Obradovics Dragoslav volt főkapitány visszakerül az államvédelmi osztályba, mert remélhető, hogy ebben a hivatalban a Vajdaságban szerzett tapasztalatait az igazságosság elveinek megfelelően tudja hasznosítani s most hogy közvetlen érintkezésbe jutott a vajdasági magyarsággal is, ezek a tapasztalatok fogják működésében irányítani.

— **Uj fölszentelt papok.** Veliki-becskerekről jelentik: Ródcics Raffael beogradi érsek, bánati apostoli adminisztrátor vasárnap délelőtt fényes szertartás keretében pappá szentelte Sipos László és Ehrling Rudolf végzett teológusokat.

— **Meghalt a spliti püspök.** Splitből jelentik: Szombaton délután hosszas szenvedés után hatvannégy éves korában meghalt dr. Papafábi Lukács spliti püspök.

— **Uj határrendőrségi főnök Baranyában.** Dárdáról jelentik: Dulojics Jevrej belimonasztiri határrendőrségi főnököt Macedóniába helyezték. Utódja Belimonasztiron Bukijankovics Milán lett.

— **A suboticei országos sakktverseny résztvevői.** Mint Zagrebból jelentik, az országos sakkszövetség-nél már számosan bejelentették részvételüket a suboticei országos sakktversenyre. Így többek közt Zagrebból dr. Singer és Rozsics, Stari-Becsejéről Tenner, Splitből Pavlovics professzor, Novisadról Kulzsinszki, Vidor és Markovics vesznek részt a versenyen. Kívülök valószínűleg indulnak még dr. Trstenjak, Poljanec, Crespi és Todorovics.

— **Malvy lesz Marokkó főkörmányzója.** Párisból jelentik: Politikai körökben elterjedt hírek szerint Malvy volt belügyminisztert, a nemrég még hazaárulás miatt száműzött politikust, aki a madridi tárgyalásokon Franciaországot képviselte, Marokkó főkörmányzójává fogják kinevezni. Ezzel szemben a Paris Soir című lap azt az értesülést közli, hogy Barthou lesz Marokkó főkörmányzója.

— **Szuboticei adóktetések.** Julius 27-én a következő V—VI—VII—VIII. körök kerülnek sorra: Moze Mária, Sveiger Regina, Feirer Menyhért, Pletl Antal, Vinea Virgl, Kis Frigyes, Stajner Imre, Tóth Elemér, Zimányi Albert, Langer Aranka, Temelj Iván, Raesinár István, Fazekas Máté, Kovács Ferenc, Szabó Ferenc, Andrási György, Erdei János, Kerekes János, Révész József, Sok Lajos, Weiszberger Mór, Ádám Imre, Bartus Márton, Párisi József, Rozmanics András, Svab József, Weiszberger Bertalan, Krekics István, Rátkay Jenő, Than Hermann, Beck Manó, Tonkovics Dénes, Rencsár Iván, Szabó Ferenc, Julius 28-án a következő V—VI—VII—VIII. körök kerülnek sorra: Börösök Gábor, Felner Sámuel, Futó István, Faragó János, Grosszberger Lipót, Horák István, Hermann Samu, Kovács Sándor, Kocsmár János, Koscán Iván, Kovács Rudolf, Kovács József, Petrik Antal, Rab Márton, Steiner József, Sztójko Mihály, Serezla Antal, Szenci Iván, Tallós András, Tancos Mátyás, Zsedi Simon, Buliovesics Mátyás, Kovács Vince, Bezzeg István, Konez Péter, Licht Mór, Kovács Ferenc, Koteles József, Rakics Sándor, Zvarinyi Dezső, Ruger Mihály, Berkes József, Bergl János, Böhm József, Kunetz testvérek, Weisz Sámuel, Wandmann Olga.

— **Szurdán tárgyalják Bogdanovics suboticei munkaspénztári igazgató fegyelmi ügyét.** Az országos munkaspénztár fegyelmi bírósága szurdán tárgyalja Bogdanovics Nikola suboticei munkaspénztári igazgató fegyelmi ügyét. A munkaspénztár részéről kiküldött fegyelmi bíróság tagjai Arselin Jan osztályfőnök, dr. Adzsia Bozsidar sajtóreferens és Pfeifer Vladimir, a munkások részéről Jovanovics Péter novisadi nyomdász. Az ügyet dr. Vetsek Hinko jogügyi előadó ismerteti. A vádat dr. Ugorkovics Nikola képviseli, míg a védelmet dr. Magarasevics Sándor suboticei ügyvéd látja el.

— **Francia őrnaszádok Novisadon.** Novisadról jelentik, hogy a C. 30. és a C. 45. számú francia őrnaszádok odaérkeztek. A két hajó tisztikarának tiszteletére a város vezetősége bankettet adott, amelyen dr. Milovanovics Milovan polgármesteren, Lakics Jován alpolgármesteren és Klucin Predrag tanácsnokon kívül még Malinaries flotta-parancsnok és Todorovics tábornok vettek részt. A francia tisztek viszonzásképp a hajón megtartandó esélyre hívták meg Novisad város polgári és katonai előkelőségeit. A francia naszádok Novisadról Budapestre mennek.

— **A suboticei Városi Kávéház és a Korzó-mozi sorsa.** A városi tanács hétfőn délelőtt rendkívüli ülést tartott, a melyen folytaták a városi bérhelyiségek bérének megállapítását. A városi tanács — mint közöltük — valamennyi üzlethelyiség bérösszegét felemeli, november elsején pedig nyilvános árlejtést hirdet az üzlethelyiségekre. Az eddigi tárgyalásokon még nem alakult ki a város álláspontja az iránt, hogy mitévő legyen azokkal a bérletekkel, amelyeket több éves szerződések kötnek a bérlők-höz. A hétfői tárgyaláson végül úgy döntött a tanács, hogy a több évre szóló bérleti szerződéseket is lejárnak tekinteni. A határozatról úgy a Városi Kávéház, mint a Korzó-mozi tulajdonosát értesíteni fogják.

— **Rendelet a vasárnapi munkaszünetről.** Novisadról jelentik: A novisadi Inspekcia Rada rendeletet adott ki, amelyben felhívja a munkaadókat, hogy a munkástörvény 12. szakasza értelmében, alkalmazottaikat vasárnap nem szabad foglalkoztatniok. Kívételt képeznek kávéházak, szállodák, éttermek, fényképészek és temetkezési vállalatok. Pékülzetek, mészárszékek, borbélyok, virágkereskedések, élelmiszerüzletek, tőzsdék csak délig tarthatók nyitva.

— **A zagrebi nacionalisták megtámadták az idegeneket.** Zagrebból jelentik: Vasárnap éjszaka nagyobb számú nacionalista fiatalember gyülekezett az Otpor című lap szerkesztősége előtt és Odrics Józsefnek, a lap szerkesztőjének vezetésével az Esplanade-szálló terraszára mentek és ott inzultáltak a németül beszélő vendégeket. A támadók botokkal verték a kávéházban ülőket, akik közül egy bécsi kereskedő és az amerikai konzulátus egy tisztviselője súlyosan megsebesült. A rendőrség letartóztatta Odricsot és több fiatalembert s megindította ellenük az eljárást.

— **Kulai kereskedőt tartóztattak le Munkácson.** Kassáról jelentik: Körülbelül négy héttel ezelőtt a kassai ügyészség elfogató parancsot bocsátott ki Medve István kulai kereskedő és Bereznay Zsuzsanna rákosi lakos ellen. Az elfogató parancsot Bereznay Zsuzsanna Amerikában levő férjének feljelentése alapján bocsátotta ki az ügyészség. A feljelentés szerint Bereznay Zsuzsanna több részletben 180.000 dinárt meghaladó összeget kapott férjétől, hogy azon földet vásároljon, a pénzt azonban Medve Istvánnal együtt eltékozoita. Medve azonban neszét vette a körözölével kibocsátásának és barátmóijével együtt elutazott Jugoszláviába, ahonnan két héttel ezelőtt visszajöttek Munkácsra. A rendőrség tudomást szerzett ottlétükről és leartóztatta őket. Megállapították, hogy Medve családos ember, aki faképnél hagyta feleségét és gyermekeit. Átadták őket az ungvári ügyészségnek.

— **A gyilkos novisadi csendőr eljárt az obozovic gyilkosságot.** Novisadról jelentik: Todorovics csendőr, aki megölte Obozovic Salih repülőkatont, kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy önvédelemből követte el a tettet. Vallomásának azonban ellentmond az a körülmény, hogy a meggyilkolt katonát hátulról érte a halálos lövés. Szombaton bizottság szállt ki a helyszínre, ahol Todorovics eljárt, hogyan hajtotta végre a gyilkosságot.

— **Tisztújítás a suboticei kereskedelmi alkalmazottak egyesületében.** A suboticei kereskedelmi alkalmazottak egyesülete új vezetőséget választott. Elnök lett Vujkovics Péter, al-elnökök Szegedincev Milorád és Végh Gyula, titkár Krnyájszki Jovics Dusan, jegyző Sztankovics Sándor, pénztárnok Isovics Milivoj. Ellenőrök Vukovics István, Matkovics Lázár és Rudinszki József. Háznagyok Vojnics Kálmán és Kopilovics Ignác, könyvtárnok Nagy István. Ezenkívül husz tagu választmányt választottak.

— **Elhalasztották Senta város közgyűlését.** Szentáról jelentik: Hétfőre hívta össze dr. Knezsevics Milos polgármester Senta város kiszélesített tanácsának közgyűlését. Az elnöki megnyitó után dr. Ludaics Milos főügyész azt indítványozta, hogy a közgyűlést két hét múlva tartásuk meg. A kiszélesített tanács tagjainak elfogultsága miatt ugyanis olyan kevés számú képviselő gyűlt össze, hogy a törvény által egyes fontosabb tárgy megszavazásához szükséges szavazatszám el nem érhető. A képviselők elfogadták az indítványt és így a legközelebbi közgyűlést két hét múlva tartják meg.

— **Rombolás a beregszászi zsidótemplomban.** Beregszászról jelentik: Vasárnap reggel egy Rosenberg Mór nevű zsidófiu az istentisztelet után is templomban maradt, ahol, úgy látszik, örültség vett rajta erőt, mert feltörte az oltárt, kiszedte belőle a szentírásokat és azokat összetépvé szétszórta a földön. Ezenfelül a csillárokat és az ablakokat is beverte. Az örült fiatalembert kórházba szállították, a beregszászi zsidók pedig most böjttel és imádkozással akarják kiengesztelni az Isten haragját.

— **A novisadi színház szubvenciója.** Novisadról jelentik: A színházi bizottság hétfőn délután ülést tartott, amelyen arról tanácskoztak, hogy milyen feltételek mellett folyósítsák a város részéről megszavazott százötvenezer dinár szubvenció százézer dinári hátralévő részét, a színház igazgatóságának. A bizottság elhatározta, hogy csak abban az esetben folyósítja a pénzt, ha a színházigazgatóság bemutatja a múlt évi elszámolást, azonkívül tartozik a jövő évi költségvetést is elkészíteni. A szubvenciónak egy részét visszatartják, hogy a nyári hónapok alatt a színház tagjai a várostól közvetlenül vehessék fel a fizetésüket.

— **Abdul Kadir II.** Budapestről jelentik: Egyes lapok megírták, hogy a Lágymányos melletti holt Dunaágnál szombat délután egy férfi fürdés közben belefulladt a vízbe. Parton hagyott ruhájában egy török utlevelet találtak, amely Abdul Kadir névre szólott. Ennek alapján megírták a lapok, hogy a szerencsétlenül járt ember: Abdul Kadir török herceg, aki már több mint egy éve állandóan Pesten él. Mint utóbb kiderült, a hír tévesnek bizonyult, mert Abdul Kadir herceg zuglói villáját el sem hagyta és a szerencsétlenül járt férfi egy konstantinápolyi török kereskedő, akit ugyancsak Abdul Kadirnak hívnak és innen eredt a szultán fiának vízbe fulladásáról elterjedt hír.

— **Koleragyanus megbetegedés Apatinban.** Novisadról jelentik: A novisadi közegészségügyi felügyelőséget arról értesítették, hogy Apatinban koleragyanus megbetegedés történt. A felügyelőség részéről dr. Schwarc Péter orvos kiszállt a helyszínre, ahol megállapította, hogy nem kolerás megbetegedés forog fenn.

— **Uj autóbusz-forgalom a Muraközben.** Murszkaszubotáról jelentik: Murszkaszubota és Dolnja-Lendava között július 20-tól kezdve Beltinci—Gancsane—Renkovci—Dobrovnikon keresztül új autóbuszjárat indul meg. A Martjancin át való autóközlekedés, hidépítés miatt augusztus 15-ig szünetelni fog.

— **Eltűnt a koronatanu.** Beljéről jelentik: Néhány hónappal ezelőtt letartóztatták Henczler József jómodu beljei polgárt, aki ellen kémkedés miatt indult meg az eljárás azon a címen, hogy több ízben vendégül látott házában egy ismeretlen, aki kémkedni járt át Beljére Magyarországból. Henczler, aki mindvégig tagadta, hogy tudott arról, hogy látogatója kém, előbb Dárdára, majd Oszijekre a hadbíróóság börtönébe szállították. A hadbíróóság feltételes szabadságra bocsátotta Henczler, az eljárás azonban tovább folyt ellené. A vád koronatanuja egy Mózer József nevű ember volt, akit szintén kémgyanusnak tartott a hatóság, de akit szabadon hagytak s aki terhelő vallomást tett Henczler ellen. A bűnyüggnek most újabb fejleménye van. Mózer József, aki a pörben koronatanu lett volna, ismeretlen helyre távozott s nem tudják megtalálni. Hogy Mózer eltűnésének lesz-e kihatása a Henczler elleni ügyre, nem tudni.

— **Halálozás.** Sztaribecsejen 84 éves korában elhunyt *Oblath Béla*, a Bácsstiszamelléki Hitelbank r. t. nyugalmazott tisztviselője. Nagy részvét mellett temették el.

— **Lady Astor dicséri a nőképviseletet és szidja a férfiakat.** Londonból jelentik: Az angol alsóház keveset szereplő, de legelegánsabb tagja: Lady Astor beszédet mondott egy nemzetközi kongresszuson, ahol csupa nő vett részt. A lady mindenekelőtt magáról beszélt és azt mondta, hogy ugyanabban a helyzetben sokkal ügyesebben tud mindig viselkedni, mint a férje és a fiai. Azután azt fejtegette, hogy a női képviselők sokkal intelligensebbek, mint férfikollégáik. A hallgatóság zajosan helyeselt és utána az elegáns lady gúnyos mosollyal jelent meg férfikollégái között az alsóházban.

— **Berlin hat és félmillió dollár kölcsönt kapott Amerikából.** Berlinből jelentik: Berlin hat és félmillió dollárkölcsönét, amelyet Newyorkban vett föl, a német nemzeti bank kifizette a városi főpénztárnak. A kölcsönt építkezésekre, a rummelsburgi művek és a közúti vasutak fejlesztésére fogják fordítani.

— **Mese a csallóközi köztársaságról.** Prágából jelentik: Illetékes helyen megcsofolják a csallóközi magyar köztársaság hírét, amelynek állítólag Veér Imre és társai lettek volna a miniszterei. Az egész közlést koholmányoknak minősítik.

— **Heti három tárgyalást tart a becskerekeli lakásbíróóság.** Becskerekéről jelentik: A becskerekeli lakásbíróóság csütörtökön kezdi meg működését a következő összeállításban: Elnök: *Tyukics Nebojsza* központi főszolgabíró, bírák: *Nikolics Dusán* vármegyei tiszteletbeli főjegyző és *Nikolajevics Tihámér* árvaszéki ülnök. A lakásbíróóság hetenkint háromszor fog tárgyalásokat tartani.

Fényképészek a szubotikai adókvető-bizottság előtt

Az adóbizottság elé Felvonultak a fényképészek. Mind hősök ők, mind férfiak, S adójukat leróni készek.

Szól a bizottság elnöke: — Uraim, kezdhetjük a harcot, De a paritás végett most Én kérek barátságos arcot.

Skiz

— **Cápvadászat ágyukkal.** Fiuméből jelentik: Nem mindennapi kalandban volt része néhány nappal ezelőtt az olaszországi Tarantó kikötővárosban egy négytagú társaságnak. A társaság tagjai a part közelében csónakáztak, a mikor egyszerre egy cápa bukkant fel a csónak mellett. Az egyik kiránduló ijedségében revolverrel rálőtt a cápára, mire az állat egy hatalmas farkesapással öszetörte a csónakot. A kirándulók uszva próbáltak menekülni a cápa elől. A parti őrség látva a veszélyes helyzetet, ágyuból riasztó lövést adott le a cápára, közben mentőcsónakot is küldtek a veszélyben levők segítségére, akiket sikerült is szorongatott helyzetükből kimenteni. Kettő a kirándulók közül a kiállott izgalmak folytán idegsokkot kaptak.

— **Az autógyűlölő község.** Veliki-becskekéről jelentik: Cernye község elöljárósága megtiltotta, hogy a Cernye és Haufeld községek közti uton autók járjanak. A kikindai kereskedők egyesülete ebben az ügyben átirat a becskerekeli kereskedelmi kamarához és közbenjárását kérte, hogy hatálytalanítsák ezt a sérelmes rendeletet. Az átirat szerint az autóknak, ha más uton mennek, nagy kerülőket kell tenniük.

— **A vásár vége.** Topoláról jelentik: Vasárnap délután a topolai országos vásáron Téglás József, Baka József és Kurina János ivás közben összevesztek és hamarosan bicskázásra került köztük a sor. A verekezésbe csakhamar még több vásáros keveredett bele, úgyhogy rövidesen egész ütközet fejlődött ki. A verekedőket a rendőrség választotta szét. Téglás József és Kurina János súlyosan, többen pedig könnyebben megsebesültek.

— **Az iskola pénzével megszökött egy tanító.** Karancsról jelentik: A községi elemi iskola tanítója, *Szende Antal*, aki igazgatói teendővel is meg volt bízva, nemrégiben hirtelen, bejelentés nélkül Magyarországra távozott. Eltűnése után az iskolaszék pénztáránál vizsgálatot tartottak s többrendbeli szabálytalanságon kívül megállapították, hogy a pénztárból 35.000 dinár hiányzik. *Szende Antal* ellen büntető feljelentést tettek s a szombori ügyészség diplomáciai uton kérte a tanító kiadatását.

— **Királysértés miatt letartóztatott földmives.** Novisadról jelentik: A tovarisevói csendőrség letartóztatta és a novisadi ügyészség fogházába szállította *Katyanszki Jovan* földmivest, aki *Kiss Mátyás* vendéglőjében, amikor a csendőrök ittassága miatt el akarták távolítani, királysértő kijelentést tett.

— **Sikkasztás miatt letartóztatott egy volt jegyző.** Novisadról jelentik: A szrmszkikarlovc-i járásbíróóság utasítására letartóztatták *Kéhl Péter* volt becskai jegyzőt, aki ellen az a gyanu, hogy kétezer dinár hivatalos pénzt el-sikkasztott. *Kéhl*, amikor Szrmszkikarlovcra kísérték, megszökött, azonban Novisadon ismét elfogták és erős fedezet mellett kísérték el Szrmszkikarlovcra.

— **Zsebmetszésen értek egy subotikai asszonyt Novisadon.** Novisadról jelentik: *Sümei Ilona* subotikai asszonyt Novisadon zsebmetszésen érték. A rendőrség letartóztatta.

— **Adós, aki késsel fizet.** Topoláról jelentik: Szombaton este Dronyák Jovan dobrovöljác füszerüzletébe beállított egy másik dobrovöljác és hitelbe akart vásárolni. Mivel a vevő már régebb óta óta nagyobb összeggel adósa Dronyáknak, ez a további hitelt megtagadta, mire a vásárló a kereskedőt megtámadta. Dronyák arcúlvította támadóját, aki erre kést rántott és Dronyákot mellbeszurta. A kereskedő segélykiáltására több dobrovöljác az üzletbe sietett, a szurkálót leteperték és összeverték, azonban sikerült elmenekülnie. A támadó nevét még nem sikerült megállapítani. Dronyák állapota életveszélyes.

— **Eljegyzés.** Bienenfeld Janka és Schlesinger Dezső jegyesek.

— **Drága cigarettapapír.** Murska-Sobotáról jelentik: A jövedékügyi bíróság *Hauser József* murskasobotai kereskedőt nyolcvan kardon cigarettapapír csempészése miatt 18.400 dinár pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén tíz hónapi elzárásra ítélte.

— **Halálra gázolták a lovak.** Sentáról jelentik: *Nagy István* kocsis pénteken gabonát szállított. Utközben a lovak megvadultak és Nagy a lovak közé esett, amelyek összetaposták. A szerencsétlenül járt embert beszállították a sentai közkórházba, azonban már nem lehetett segíteni rajta. Suiyos belső sérülések következtében meghalt.

— **Zsebmetsző banda Abbáziában.** Fiuméből jelentik: Vasárnap *Kikimin Jakab* zagrebi kereskedő, aki Abbáziában nyaralt, Abbáziából Fiuméba ment hajón. A hajóról való kiszálláskor észrevette, hogy a tolongásban tízezer lírát tartalmazó pénztárcáját kilopták a zsebéből. A gyanu egy mellette álló fiatalemberre esett, akit rögtön lefogott és átadta a szolgálatot teljesítő rendőrnek. A motozás alkalmával a gyanúsítottnál megtalálták a pénzt, mire nyomban letartóztatták. Megállapították, hogy a tolvaj *Kohn Ferdinánd* bécsi ismert zsebtolvaj, aki egy nagyobb tolvajbandával együtt működött Abbáziában. Ez ügyben az abbáziai és voloscai rendőrség nyomban megindította a nyomozást, amelynek során a banda többi tagját, négy férfit és két nőt már az első napon sikerült letartóztatni.

— **Leszurta a menyasszonyát.** Mosztárból jelentik: Vasárnap délután *Gergics Tamás* bankhivatalnok késszurással megölte menyasszonyát *Ivkovics Marisát*, egy kereskedő leányát. A rendőrség tartóztatta a gyilkost, aki kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy féltékenységből ölte meg menyasszonyát.

— **Katonai sofförvizsga Szentán.** Sentáról jelentik: A novisadi alrodromnál működő sofföriskola katonái hétfőn teszik le a sofförvizsgát. Novisadról Becskerekre, Becskerekéről Szentára autóztak, innen továbbmentek Noviszadra. Huszonhárom teherautót vezettek a vizsgázók.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter dr. Petrovics Nikola szubotikai pénzügyigazgatósági titkárt a pénzügyminisztérium személyzeti osztályának titkárává nevezte ki.

— **A középiskolai tanárok nemzetközi kongresszusa.** Beogradból jelentik: A középiskolai tanárok nemzetközi kongresszusát augusztus 27—29-én tartják meg Beogradban. A kongresszusi előkészületek serényen folynak.

— **Színész-botrány a »Marica grófnő«** prágai előadásán. Prágából jelentik: A kassai magyar színtársulat *Faragó* igazgató vezetésével néhány napig Prágában vendégszerepelt. A társulat vendégszereplése azonban igen gyenge anyagi eredménnyel járt. Az utolsó előadáson, a *Marica grófnő* ment és az egyik nagyobb szerepet játszó *Járai Sándor*, a mikor arról értesült, hogy csak másnap kaphat pénzt, előadás közben lemondta szerepét. A közönség félórán keresztül türelmesen várt, senki sem sejtette az előadás félbeszakadásának okát. Félórán tanácskozások után *Járai* csak úgy volt hajlandó szerepét tovább játszani, ha értéktárgyat kap biztosítékul. A helyzetet a társulat egyik művésznője mentette meg azzal, hogy lehuzta ujjáról gyűrűjét és odaadta *Járainak*. Az előadást ezután folytathatták.

— **Öngyilkos katona.** Sentáról jelentik: *Kerecz Lajos* huszonhárom éves maribori születésű fiatalember, aki Mostárban teljesített katonai szolgálatot, néhány nappal ezelőtt Sentára utazott és ott eltűnt. A rendőrség megindította a nyomozást és kiderült, hogy *Kerecz* öngyilkossági szándékából a Tiszába ugrott. Holttestét még nem találták meg.

— **Levél II. Vilmosról, a fehér Imperátorról.** Londonból jelentik: A *Times* tudósítója látogatást tett Doornban, ahol II. Vilmos él száműzetésben. Az egykori német császár — írja — minden felügyelet nélkül sétál Doorn utcáin. Senki sem gondol arra, hogy ezt a teljesen ártalmatlan embert bántsa. Csak rá kell nézni és mindenki láthatja, hogy az egykori császárnak nincs semmi nagyratörő szándéka. Semmi kalandvágy nem sugárzik ebből a hatvanhatéves emberből, aki szavát adta, hogy nem szökik meg innen. Sápadt arcát fehér hegyes szakal övezi. Egészen megöszült, fehér az Imperátor. Így látják őt a kirándulók, akik elárasztják Doorn, nem azért, mintha az excsászárra volnának kíváncsiak, hanem mert Doorn, amely Utrecht és Arnheim között fekszik, a hollandusok kedvenc kirándulóhelye. A császár, aki végigsétál az utcán, szinte kedvtelve nézi a kirándulókat. Hétköznap korán kel, vasárnaponként délután megy sétálni. Az egyemeletes épület előtt, amelyben a császár lakik, nem áll őrség, csak egy hollandus, akinek még az egyenruhája sem föltűnő. Csak a lapos porosz sapkáról, amelyen ott diszlik a hagyományos porosz sapkajelvény, lehet látni, hogy a házban porosz ur lakik, Németország egykori hatalmas császára...

— **Korea fővárosát árvíz öntötte el.** Párisból jelentik: Tokiói jelentések szerint Korea fővárosát Söul, árvíz öntötte el. A várost az árvíz teljesen elvágtatta a külvilágtól, az érintkezés Söul-lal sem telefonon, sem táviróval nem lehetséges. A hajléktalanokat katonai épületekben helyezték el. A város élelmiszerellátását csak nehezen tudják biztosítani a hatóságok.

— **Rablótámadás egy debreceni uriaszony ellen.** Debrecenből jelentik: *Dr. Geszti Józsefné dr. Szántó Margit* az Augusztus-szanatórium orvosa 16 éves leányával délelőtt 11 órakor az Augusztus-szanatóriumból a nagyerdő felé menő sétányon haladt. A forgalmas uton egy meztelenségű, sapkás csavargó lépett hozzá, kikapta kezéből a retiküljét s elrohant. *Dr. Gesztiné* kiáltására munkások rohantak elő, de a rabló akkor már eltűnt a fák közt. Az elrabolt retikülben 650.000 korona készpénz s egy ezüst női cigarettatárca volt.

— Egy lengyel torpedónaszád katasztrófája. Danzigból jelentik: Hétfőn reggel a Kaszib nevű lengyel torpedónaszád a levegőbe repült. Azt hiszik, hogy a szerencsétlenséget az olajgázoknak az olajtartályban történt kigyulladás okozta. A hadihajó a robbanás folytán kettészakadt s nagy robajjal pár perc alatt elsüllyedt. A gépész és két fűtő eltűnt, a legénység nagy része súlyosan és néhány matróz könnyebben megsérült.

— A nemi betegségek leküzdésére egymillió dinárt szavazott meg a pénzügyi bizottság. Beogradból jelentik: A pénzügyi bizottság a nemi betegségek leküzdése céljából egy millió dinárt szavazott meg az állami ambulatóriumoknak. A megszavazott összeget már kiutalta a pénzügyminiszter.

A suboticei Vásár és Kiállítás tartama alatt kitűnően üdülhet Palicson!

— Befulladt a Tiszába. Molról jelentik: Nagy Lajos tizenhét éves földmives hétfőn a Tiszában fürdött. Véletlenül erős örvénybe került, amely magával sodorta. A partonállók észrevették halálos küzdeimét a habokkal, többen utána is ugrottak, hogy kimentesék, de eredménytelenül. Nagy Lajos a Tiszába veszett és eltűnt a hullámok között.

— Letartóztatott kuruzsló. Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség kuruzslások miatt letartóztatta Nikics Zsika sabáci illetőségű embert, akiről kiderült, hogy a sabáci rendőrség családok miatt már régebbi idő óta körözi. Nikicsét átkísérték Sabáca.

Irjon külföldi barátjának, hogy jöjjön el a suboticei Nagyvásár és Kiállításra!

— Kézrekerült betörők. Noviszadról jelentik: A noviszadi vasuti rendőrség letartóztatta Sargolki József, Szikica Szalih és Kusztolovics Mechlmed rovott múltú csavargókat, akiről kiderült, hogy több betörést követtek el.

Dr. Salamon Frigyes ügyvéd dr. Wilhelm Jenő ügyvéddel való társulása folytán irodáját I. Kralj Aleksandra utca 4. sz. alá (Rossia-Foncière palota, I. emelet) helyezte át.

Mielőtt vásárol jégsekrényt, sörparátust és szállodaberendezést, kérjen árlégyzékét Braća Goldner jégsekrény-, fabutor- és rézárugyárától Subotica, Jugovićeva 25.

SPORT

Magyar győzelem a zagrebi kerékpárversenyen. Zagrebből jelentik: A zagrebi Szokolegyesület nemzetközi kerékpárversenyt rendezett, amelyen résztvettek magyar, osztrák és csehszlovák versenyzők, akik közül a magyar Grim két győzelmet aratott. Részletes eredmények: Megnyitóverseny (1290 m.): 1. Grim (Magyarország), 2. Dukanovics (Zagreb), 3. Reischl (Ausztria). Külföldiek versenye Zagreb város nagydíjáért: 1. Grim (Magyarország), 2. Reischl (Ausztria). Főverseny (2580 méter): 1. Reischl (Ausztria), 2. Lovics (Zagreb), 3. Dukanovics (Zagreb). Dukanovics veresége meglepetés. Párosverseny: 1. Reischl—Purzer (Ausztria), 2. Dukanovics—Lovics (Zagreb).

(Fiume) Gradjanski (Zagreb)—Gloria 1:1. A horvát bajnoksapat balszerencsével játszott.

A budapesti Vasasok Zagrebben. Zagrebből jelentik: A budapesti Vasasok csapata július hó 25-én és 26-án Zagrebben vendégszerepelt, ahol a Gradjanski lesz az ellenfele.

KÖZGAZDASÁG

Uj vágóhídi gazda. Szubotica város tanácsa a megüresedett vágóhídi gazdai állásra Gyelmis Józsefet nevezte ki.

Sertésvész Szuboticán. A városi állatorvosi hivatal nagymérvű sertésvérszt állapított meg Alekszandrovóban és Verusicson. Az eddigi kimutatás szerint, több mint husz sertés elhullott. A városi állatorvosi hivatal felhívta a gazdákat, hogy a sertések megbetegedését azonnal jelentsék be, hogy ezáltal a vész terjedését kellő időben megakadályozhassák.

Gazdák ne mulasszák el a suboticei szántó-éke versenyt megtekinteni!

Jubileum helyett csőd. Oszijekről jelentik: Hosszas eredménytelen szanálási kísérlet után az oszijek-i Horvát-Szlavon Gazdasági Egyesület mint szövetkezet (Hrvatska slavonsko Gospodarsko Društvo kao Zadruga) vezetősége a törvényszéken csődöt kért önmaga ellen. A szövetkezet, mely az idén ünnepelte volna fennállásának 50 éves jubileumát, a háboru előtt, gróf Pejacevics Tódor elnöklése alatt virágzó intézet volt és vezető szerepet töltött be Szlavónia közgazdaságában. A háboru után azonban laikus kezekbe került a vezetés s a szövetkezet óriási károkat szenvedett. Utolsó mentési kísérletként a kormánytól kértek segítséget, de nem kaptak. Az utóbbi időben a szövetség eladta egész leltárát, hogy a tisztviselőket fizethesse, a hitelezők kielégítésére tehát alig maradt valami.

Képesítéshez akarják kötni a kereskedést. Becskerekről jelentik: Az oszijek-i kereskedőik egyesülete beadványt intézett az ottani iparkamarához, amelyben kéri, hogy a többi kamarákkal együtt hasson oda, hogy csak az kaphasson iparigazolványt kereskedésre, aki öt évig működött, mint segéd. A nem szakképzett kereskedőket kötelezzék, hogy szakembereket alkalmazzanak az üzletükben. A beadványt megküldték a becskereki kereskedelmi kamarának is véleményezés végett. A becskereki kereskedelmi kamara még nem foglalt állást.

KINTORNA

Az újdonsült apát megfogja valaki az uccán:

— Hallom, hogy Ödönnek kereszteltette a kisfiút.

— Igen.

— De hiszen egy félév óta folyton azt hajtogatta, hogy ha fiu lesz, akkor Tihamérnak fogják hívni.

— Igen. — feleli az apa — de most hogy jobban utánanéztam a gyerekeim között, kiderült, hogy már van egy Tihamér.

Két elitelt beszélget a szarajevói törvényszéki fogházban.

— Meddig ül maga? — kérdi az egyik.

— Hat hónapig.

— Miért itélték el?

— Elloptam egy tyukot. Hát maga meddig ül?

— Három napig.

— Miért?

— Agyonütöttem két embert.

A tyukotlójai elkéseredetten megjegyzi:

— Hát van igazság?! — Van, — feleli a másik — *három nap múlva ugyanis felakasztanak.*

Egy ismert beogradi operaénekes Balatonfüreden nyaralt. Egy napon (—

viszonyítva. Az amerikai piacokról 1 ötnyelcad centes buzaáresést jelentettek, 1 háromnegyed centtel esett a rozs ára is. A budapesti tőzsdén a kínálat emelkedett, viszont a kereslet gyenge, mert a malmok még nem fogtak hozzá a vásárláshoz és számottevő mennyiségek nem találnak elhelyezésre. Így a buzá nyitáskor lényegesen alacsonyabb áron kínálják a szombati árnál, augusztusi buzában 382.500 koronás árukinálat van, júliusi buzáért nyitáskor 400.000 koronát kérnek. A rozs is olcsóbb, júliusi majdnem azt irtuk, hogy egy szép napon, pedig az egész nyáron nem volt még egy szép nap —) átrándult Tihanyba, hogy a híres visszhangot kipróbálja. A tóparton odaült a kolostor elé és kivágott egy hatalmas »f«-et. Aztán a meglepetéstől csaknem hanyattvágódott. A visszhang ugyanis »fisz«-et adott vissza. A tenorista megismételte a kísérletet, de ugyanazzal az eredménnyel. Harmadszor egy »cé«-t énekelt, de ezuttal »cisz«-szel válaszolt a visszhang. Az énekes elmesélte másnap különös esetét egy Füreden nyaraló zenekritikusnak.

— A dolog nagyon természetes. — vá-
— Miért?

— Hát nem vette észre, hogy az *apát-ság templomának tornyán kereszt van?*

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1925. július 20.

Zürich deviza 9.05.

Budapest deviza 1248—1256, valuta 1228—1250.

Prága deviza 58.875—59.375, valuta 58.875—59.375.

Berlin deviza 736—738 milliárd márka, valuta 727—731 milliárd márka

Bécs deviza 1243—1247, deviza 1241—1249.

London deviza 277.

Newyork deviza 176.

Zürich, júl. 20. Zárlat: Beograd 9.05, Páris 24.25, London 25.03, Newyork 515, Brüsszel 23.80, Milánó 19, Amsterdam 206.80, Berlin 122.625, Bécs 0.007255, Szófia 3.75, Prága 15.25, Varsó 98.625, Budapest 0.00725, Bukarest 2.50.

Beograd, júl. 20. Zárlat: Amsterdam 22.85, Berlin 13.50, Bécs 802, Bukarest 27.50, Genf 1106, London 276.75, Milánó 210, Newyork 56.90, Páris 268.50, Prága 168.75, Szaloniki 90.

Zagreb, júl. 20. Zárlat: Páris 263.50—268.50, London 275—279, Newyork 56.45—57.25, Trieszt 208.50—211.50, Berlin 1347.50—1362.50, Bécs 7.96—8.08, Prága 167.80—169.25, Zürich 1103—1113. **Valuták: Dollár 55.9250—56.5250,** Lira 210—214.

Noviszadi terménytőzsde, júl. 20. A becssett vasárnap folytán a forgalom mérsékelte. Buza bácskai uj K. D. 315 dinár, bácskai uj 79—80 1% K. D. 312,50, bácskai uj VIII—IX. K. D. 310 dinár. Tengeri bácskai K. D. 190 dinár, bácskai K. D. Szombor környéki 192,50 dinár, bácskai Szubotica környéki 195 dinár, bánáti K. D. tiszai hajóáru 195 dinár, szerémi K. D. 195 dinár, szerémi VII. 100% K. 195 dinár, szerbiai dunai hajóáru R. K. 195 dinár, szerbiai VII. dunai hajóáru R. K. 196,50 dinár. Forgalom: buza, 700 mm., tengeri 12150 mm.

Szentai gabonaárak, júl. 20. A mai gabonapiacra következő árak szerepeltek: Buza 280 dinár, Tengeri 180 dinár. Hajószállításra 185 dinár. Vasuti szállításra 182,50 dinár. Augusztus-szeptemberre 187,50 dinár. Árpa 165 dinár. Sörárpa

185 dinár. Zab 180 dinár. Köles 200 dinár. Muharmag 210 dinár. Heremag 1475 dinár. Repce 390 dinár. Bab 250 dinár. Liszt 0-ás GG. 640 dinár, 2-es 600 dinár, 5-ös kenyérliszt 570 dinár. Takarmányliszt 220 dinár. Korpa 210 dinár. Ujliszték: 0-ás 520 dinár. Főzőliszt 470 dinár. Kenyérliszt 420 dinár, augusztusi szállításra. Irányzat lanyha.

Budapesti gabonátőzsde, júl. 20. A terménytőzsdén nyitáskor az irányzat feltűnően lanyha a szombati irányzathoz rozst nyitáskor 335.000 koronával kínálnak, augusztusi rozsert 325.000 koronát kérnek, itt az áresés 7500 koronát tesz ki. A takarmánycikkék piacán is minden cikk lanyhább, új takarmányárpáért 270—280.000 koronát fizetnek, tavalyi zabot 435.000 koronával is nehezen lehet elhelyezni. Tengeriben valamivel jobb a forgalom, de az irányzat itt is lanyhuló, 275.000 korona pénz van rá nyitáskor. Lassan fejlődik az üzlet új-tengeriben. Cseli számlára kötöttek már új morzsolt tengerit, decemberi szállításra 230 cseh koronás alapon, határállomáson, sőt jövő májusi szállításra is vannak vételi ajánlatok cseh részről.

Csikágói gabonátőzsde, júl. 19. Buza júliusra 160, buza szeptemberre 156, buza decemberre 156,25. Tengeri prompt 2. min. 107, tengeri júliusra 103,875, tengeri szeptemberre 105,875, tengeri decembere 87. Zab júliusra 44,5, zab szeptemberre 45,625, zab decemberre 48,125. Rozs júliusra 98,25, rozs szeptemberre 101,5, rozs decemberre 105,12.

Newyorki gabonátőzsde, júl. 19. Buza őszi vörös 168, buza őszi kemény 177. Tengeri 122,875. Liszt sp. w. cl. 775—825.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: **Duna:** Vukovár 226 (+4), Palánka 237 (+3), Noviszad 262 (+1), Zemun 312 (+2), Pancsevoj 290 (+4), Smederevoj 376 (+), Orsova 312 (+10). **Dráva:** Maribor 106 (+6), Zakani —50 (—), Donji Miholjac 88 (—12), Oszijek 129 (—6). **Száva:** Zagreb —34 (—4), Sisak 110 (—), Jasenovac 282 (—18), Bród 312 (—5), Samac 212 (—8), Mitrovica 310 (—8), Beograd 247 (+2). **Tisza:** Becse 389 (—9), Titel 359 (—3). **Kupa:** Karlovac 94 (+8). **Una:** Novi 100 (+12). **Bosna:** Doboij 82 (—50). **Dráva:** Zvornik 36 (—), Morava: Csupurija 122 (—2).

Keresünk

a Vajdaság és Szerbia területére **vezérképviselőt**

uj találmányunk részére: biztosító berendezés betörés és lopás ellen (feltűnőmulthatatlan). A raklár átvételére készpénz szükséges. Reflektánsok, technikusok vagy tapasztalt kereskedők, sziveskedjenek Urbach igazgatónál, 9—1 óra között, Hotel Beograd 7. sz. szoba jelentkezni! 6038

ROSSIJA-FONCIÈRE

biztosító és viszontbiztosító társaság

Tűz, élet, baleset, **automobil-biztosítások** Betörésbiztosítások méltányos díjakkal

FIÓKIGAZGATÓSÁG: SUBOTICA

(Rossija-Foncière palota) KÉPVISELETEK MINDENÜTT

7483

VÉDJEGY:

VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ ETIKETTRE RAGASZTVA

Az előkelő és művelt világ csak és kizárólag

Eau de Cologne Original Farina Gegenüber

gyártmányt használ

KAPHATÓ EREDETI GYÁRI ÁRON MINDEN ELŐKELEŐB ŰZLETBEN

VÉDJEGY:

VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ ETIKETTRE RAGASZTVA

5859

A versenyautó halottja

Regény. Irta: F. X. Kappus

2. folytatás

Az eddig közölt első rész tartalma: Horvát Elemér báró Montecarlóban megismerkedik Mirjammal, egy szép bécsi lánnyal. Mirjam szerelmes a báróba. Horvát azonban Montecarlóban elveszti egész vagyonát és hirtelen elutazik jugoszláviai kastélyába. Lepkowski lovagnál azonban hagyott ezer frankot, aki ezzel a pénzzel százezreket nyert.

„Mirjam élettelenül dőlt hátra karosszékeiben”

— Kissé különös ügyben jövök, — kezdte Lepkowski, amikor helyet foglalt velük a szalonban.

— Kérem, — szólott Mirjam hüvösen.

— Egy közös ismerősünkről van szó, Horváth báróról. Önök is ismerik...

— Hogyne, hogyne, — bólintott Griebbs doktor — kedves, barátságos ember, igazi gavallér. Pár napja együtt voltunk vele. Nemde tegnapelőtt, Mirjam, vagy előbb?

A tudós mosolygott és gondolkodva nézegette a padlót.

— Különös, — tette hozzá — mióta itt vagyok, egészen elvesztettem az idő iránti érzékemet. Mintha örökös mámorban élnék, igen, igen...

Griebbs doktor a lányára nézett.

Mirjam mereven egyenesedett ki karosszékeiben:

— Két napja, a Café de Paris-ban, — felelte.

— Ugy van! Következő nap, vagy harmadnap akart a báró utazni...

— Ezt tudom, — mondta Lepkowski, végigsimítva fénylő és szokatlan dudorodású koponyáját. — Tegnapelőtt utazott el az első expressz Olaszország felé, vagy Olaszországon át még messzebbre, senki sem tudja pontosan, hogy hova. Pedig nekem fontos volna, hogy megtudjam. Egy kis elintézendő ügyem volna vele, tisztán baráti ügy, természetesen. S azt gondoltam, hogy önök talán többet tudnak, mivel Horváth önökkel...

Lepkowski hirtelen elhallgatott. Nem tudta levenni szemét Mirjammról.

— Nevetséges ügy, biztosíthatom...

— Tya, tya — motyogta Griebbs doktor — vannak efféle dolgok, de nekünk, igazán sejtelmünk sincs...

A lengyel tűnődött.

— Akkor nem marad más hátra, mint várni. Egyszer majd csak találkozunk. Egy olyan világjáró ember előbb-utóbb mindenkiel találkozik. Sajátságos, akárhonnan is jön az ember, mindenütt van viszontlátás. Így volt Brightonban, Ostendében és Biarritzban. Szinte azt lehetné az ember, hogy mindig ugyanazok az emberek köszálnak ide-oda. És Horváth, úgy látszik, ezek közül való. Lepkowski széthúzta keskeny ajkait és nevetett. Aztán megkérdezte:

— Horváth gazdag, nem?

— Biztosan, — felelt Griebbs doktor — sőt nagyon gazdag, ahogy én sejttem.

Gyakran beszélt birtokáról, gazdaságáról, lovairól. Régi magyar birtok lehet, valahol a nagyalföld déli részén. Többet persze nem tudok.

Mirjam megszólalt:

— Jugoszláviában van a birtok.

Gyorsan felkelt és szobájába futott. Mindjárt visszatért és egy névjegyet hozott magával.

— Gondolom, talán ez itt, — és ide-oda forgatta kezében a kártyát — a báró névjegye, azonban cím nélkül. Csak pár szó áll rajta, akkor írta, amikor nem jött velünk a Cap Ferrat-hoz. Emlékszel papa arra a délelőtre, amikor a tenger olyan vad és félelmetes volt? Kilencig vártunk rá, akkor küldte ezt a névjegyet és nélküle indultunk el.

— A te memóriád, kislány...

A lengyel felállt és bocsánatot kért a háborgatásért.

De Mirjam egyszerre csak élettelenül dőlt hátra karosszékeiben.

— Hálás köszönet, kisasszony, — ismételte Lepkowski megijedve — hálás köszönet és...

Nem fejezhette be. Griebbs doktor a lányához ugrott és megragadta kezét:

— Mi bajod, Mirjam, az istenért, mi bajod?

A lengyel is segíteni akart a leányt magához téríteni, de Mirjam mindkettőjüket elhárította karjával. Gyenge reszketés futott át testén, görcsös vonaglás és habgyöngyök jelentek meg ajkán.

— Orvost! — kiáltott a lengyel.

Kirohant az előcsarnokba és megfogott mindjárt egy szobalányt:

— Rögtön küldjenek orvosért!

Amikor a szalonba visszatért, Mirjam még mindig mozdulatlanul ült helyén. Nagy, kék szemei tágra nyitak, fakó arcán távoli fények suhantak át, két karja petyhüdtlen lógott le. De jobb kezében még mindig görcsösen szorongatta Horváth névjegyét.

Griebbs doktor tehetetlenül állt mellette.

— Vízet akartam adni neki, de eltaszít magától. Csak már az orvos jönne... hol marad az az orvos?

Az öreg arca egészen elváltozott. Egész testében reszketve, kétségbeesett félelemmel meredt lányára.

Ékkor megdöbbenően különös hang tört ki Mirjam torkából, érekhez hasonló hang:

— Mit mondasz, akarsz valamit?

Hirtelen összehuzódott az arca és egyszerre szögletessé vált. Elfelédett ajkai suttoztak:

— Itt van ő, igen itt van...

Levegő után kapkodott. Tág pupillái, körülövezve a kékes szívrághártyától folyton abba a sarokba bámultak, ahol az íróasztal állott.

— Ott ül és ír! Ir, leveleket ír, egyiket a másik után, mindig több és több levelet, egész halom levelet... Oh, hogy száguld a tolla és mindig ugyanazok a szavak, ugyanazok a kifejezések és mégis, mégis...

Ujabb görcs rándította meg testét.

Griebbs doktor dadogva kérdezte:

— Kicsoda, Mirjam, kicsoda?

Odakünn csengetett a telefon. Lábujihegyen ment ki Lepkowski a készülékhez. Az ajtóban összeütközött a házi-asszonnyal, aki fél házpatikáját magával hozta.

— Hagyja csak kérem, az orvosnak minden pillanatban itt kell lenni! — szólott az asszonyhoz, amint a hallgatót letette.

A lány ajkáról tovább ömlöttek a szavak, előbb egyhuzamban, aztán szaggatottan, akadozva, rémülten.

— Igen, most jól látom, revolver van a levelek mellett. Egy kis revolver fénytelen acélból, egész lapos, majdnem olyan, mintha játékszer volna, de mégis pisztoly, amely ölni tud, ölni fog, őt megöli ma, vagy holnap.

— Kit? — kérde a tudós.

(Folyt. köv.)

Napocska

Móra Ferenc meséiből

Hajdanában, danában, szép ifju korában a napocska éppen kétszer akkora volt, mint amekkora mostanában. Kétszer akkora a gömbölyűsége, kétszer akkora az aranyossága. Persze kétszer akkora munkát is végzett abban időben, mert nem reggeltől estig vándorolt az égi mezőkön, hanem reggeltől reggelig. Mindig ragyogott, soha le nem áldozott, ahogy a nyugati peremére az égnek, nyomban vissza is fordul.

Ebből láthatjátok, milyen jó világ volt akkoriban. Sohasem volt éjszaka s a gyerekeket sohase kergette ágyba az anyukájuk:

— Ágyba, ágyba, mert már a napocska is lehunyta a szemét.

Azám, csak hogy a napocska egyszer beleunt a dicsőségre, panasza ment a jó Istenhez:

— Uram-Teremtőm, minden teremtett állatodnak van néha egy kis nyugta, csak nekem nincs sohase.

— Azzal vagy te különb a többinél, — vigasztalta a jó Isten.

— Mit ér az nekem? — csóválta aranykoronás fejét a napocska. — Öregszem is már, nem bírom úgy az örökös talpallást, mint ezelőtt. Aztán meg én is szeretném egyszer megpróbálni, milyen lehet az az alvás. Csak egy órácskára legalább.

— Hát én azt se bánom, napocska, — mosolygott a jó Isten — s a napocska visszaforduint a küszöbről, odatérdelt engedelmesen a Teremtő lábához. Az Uristen pedig végigsimította a kezével a nap arany haján s megint támosolygott szeliden:

— No most már pihenj egy órácskát, napocska! — parancsolta a jó Isten — s a napocska visszafordult a küszöbről, odatérdelt engedelmesen a Teremtő lábához.

— Ment is nagy-boldogan a napocska s észre se vette, hogy egy marék sugár a

jó isten kezében maradt, aki mindjárt maga elé parancsolt egy csillagot s annak a fejére tette a napsugár-koszorút.

— Téged ezután holdnak hívnak, — mondta a csillagocskának. — Te világitasz addig, míg a nap alszik, hogy ne maradjon sötétben a világ.

A hold-csillag szót fogadott s megindult nagyfényben a nap után. Persze nem fényeskedett szegényke valami nagyon de azért az emberek így is örültek neki, mert legalább a sötétséget meg lehetett látni és az éjmadarak is haza tudtak repülni a fészükbe.

Egy óra múlva kialudta magát a napocska s a hold-csillag elbújt egy felhő mögé. A napocska nem is tudott róla semmit, ment vidám ragyogással az Uristen elé, aki már a kapuban várta.

— No napocska, — kérdezte tőle, — mi szépet álmodtál?

— Nagyon szépet, Uram-Teremtőm, — nevetett a nap, — azt álmodtam, hogy olyan csillag vagyok, mint a többi s nem a világnak világitok, csak magamnak.

De olyan szép álmom volt ez, hogy másnap is megkívánta a napocska, csak hogy akkor már nem egy órát aludt, hanem kettőt. Hívta is maga elé a Teremtő újra, el is vett tőle megint egy marék sugarat s a holdat ékesítette föl vele.

Igy men ez egy darabig, mindig többet-többet aludt a napocska, a holdvilág pedig egyre növekedett. Utoljára majd akkora volt, mint a nap s egyszer nem is bírt elbujni előle, amikor kellett volna. Éppen akkor esakta be magára az ajtót, mikor a nap kilépett a kapun.

El is sápadt ijedtében, a nap meg elvörösödött mérgében s ment sebesebben az Uristen elé.

— Uram-Teremtőm, — nyujtotta panasza, — mi dolog az, hogy másik napot is teremtettél.

— Nem nap az, napocska, — nevetett az Uristen, — hanem hold. — Nem is most teremtettem én azt, csak neki adtam a sugarait, amiket te meguntál, mióta naplopó lettél.

Megszégyelte magát a napocska s ígérte, hogy ezután sohase alszik többet, csak még egyszer visszakaphassa a régi sugarait.

— Már én vissza nem veszem, amit odaadtam, — szabadkozott a Teremtő. — Híne ha te el tudod venni a holdvilág sugarait, abba belenyugszom.

Azóta egyre kergeti a napocska a holdvilágot, de máig se érte utol. Ne is kívánjátok, hogy utolérje, mert akkor sohase alhatjátok ki magatokat.

Az erdő birkózik velem

Erdő, szeretőm! Oh, milliárd élet vegyülete! szétdobált akaratok tornyai, hatalom! Oh, erdő, uj s őstársadalom.

s ti, füvek, dermedt zöld nyilak, akiket valami titkos akarat dobott föl a fényig, — életek, atompototák, gyilkos rengeteg —

ahová lépek, lábam habos husok ingoványán tapos — — Zöld hus, és zöldben zizeg a vér, és minden mozdul, minden él.

habzsol, tolakszik, fenyeget, tapogat, — Oh páras szédület! Erdők lehellete, néma láz, zsongó, édes gáztamadás.

alattomos, fojtó szerelem: — jaj, az erdő birkózik velem! — — Kérges karok örvénye, ringató, s a föld huz. — Oh gyilkos álmom! Oh, indák! földindulás! — Süpped a láb, forró zene lükte csontjaimon át, sötét fények, idegen erők — —! — S leltem tetérdel az isten előtt.

Irta: Szabó Lőrinc

NYILTTÉR.

Broj 149 ovh.—1925. god.

Dražbeni oglas

Dolepotpisani kr. sudski izvršioc s ovim dajem javnosti na znanje, da će se po odluci broj 785/1924. god. kulsog kr. sreskog suda u korist po dr. Josip Sekelj i dr. Mano Manheim zastupljenog Reich i Fridman i supr. Jovane Gise protiv i prilikom po 20511 i 4200 Din. 10 p. izvršene ovrhe zaplenjene i na 25502 Din. procenjene sledeći stvari i to: trgovinski nameštaj, robe, porcelane, na javnoj dražba prodati.

Radi održanja ove dražbe po rešenju broj 785/924. kulsog kr. sreskog suda do 24711 D. glavnice, od ove od 1925. god sledejući 5% kamata i 2190 Din. sudski već presudinih troškova u kući dužniku u Sekciju objavljujem rok na dan 30 jul. 1925. god. poste podne 3 sati s tim da će se gore navedene pokretnosti najviše obećavajućem a u nuždi i izpod procenjene vrednosti prodati.

U koliko je pokretnine i drugi zaplenio i na njih na podmirenje pravo ima ova se dražba u § 120. zak. čl. 60 od god. 2881. i u njegovo korist odredjuje. B.Topola, 17. maj. 1925. god.

Nećiljivo potpis
kr. sudski izvršioc

6036

Külföldre költözött uri családtól sikerült elsőrendű rajfestményeket, aquarell és pastelleket valamint egy drb 3x4 méteres eredeti régi szmirna-szőnyeget bizonyba megszerezni. Fenti darabok sürgősen, beszerzési áron alul megkaphatók

Balog Lina cég Subotica

Felhivás.

Ügyfelem Seiler József megvette Welker János-tól a vevőváci gőzmalmot. Felhivom ezért az összes hitelezőket, hogy az eladóval szemben fennálló követeléseiket nálam 8 nap alatt annyival is inkább jelentsék be, mert a be nem jelentett követeléseket nem fogja elismerni.

Dr. Schick Károly
ügyvéd Kula.

6037

Opštinsko poglavarstvo Bačko Petrovoselo.

Br. 2770/1925.

STEČAJ

Na upražnjeno mesto opštinskog baštovana u Bačkom Petrovomselu ovim se raspisuje stečaj.

Baštovan uživa lep stan u naravi, 500 dinara mesečne plate, polovinu prihoda od ploda za voće, 20% od prodatih mladih voćaka i drugih mladica, travu u bašti po stazama, 400□ hvati bašte sa dvorištem zajedno i suho granje i drvo iz bašte od 11 jutara i 300□ hvati. Baštovan je dužan o opštinskom trošku svu baštu u najvećem redu držati, najraznovrsnije plemenite voće iz semena gajiti i negovati i po vrstama rasađivati. Po ulicama u putevima u hataru o zasađenim drvima brigu voditi, tako isto da se ono i novim drvima zasađuje. Dalje je dužan bagrenovu školu potpuno u redu držati. Cvečarsku baštu u svojoj režiji da podigne i neguje, od koje sav prihod njemu pripada.

Svedodžbe o sposobnosti i praktičnom radu molioći neka podnesu opštinskom poglavarstvu instruisane molbe do (prvog) 1. avgusta 1925 god.

U Bačko Petrovomselu, 14. jula 1925. god.

Toša Iskruljev
beležnik

Pera Bugarski
predsednik

**FELSŐGALLAI
MÉSZ**

RENDKIVÜL OLCSÓ ÁRON

ISMÉT KAPHATÓ

VEZÉRKÉPVISELŐNKÉL SUBOTICÁN

EISLER és SIPOS

PALIČI UT 174. — TELEFON 58.

Magyar Általános Kőszénbánya R. T.
Budapest

6028

PATKÁNYIN

(törv. v.)
Patkányirtószer
Reitter Oszkár vel.-becskereki nyug. főkapitány nagyszerű találmánya.
Doboza: 12 din. 50 para
Egyedüli elárúsítója:
Patkánygyár (Torontáli Agrárbank RT.) Vel.-Bečkerek
Jótállás a biztos eredményért!

**Cipőkülönlegességek
RÓKA**

divat cipészetében
Subotica, Pašičeva u. 9.

Cukrász segéd
önálló munkás
ki mindenben jártas
felvétetik
Cim a kiadóban

BUBIFEJ CSAK
akkor szép ha Kummerkramer-féle speciális hajlekötőt használ! 30 dinár beküldése mellett bárhová küld
KUMMERKRAMER SOMBOR

**Speciális
ügynökség**
üzletköre kibővítése céljából
**társat
keres**

aki 150.000 Din. tőkével rendelkezik, lehetőleg a bank-szakmából. Irásbeli ajánlatokat „Biztos existencia” jellege alatt KARDOS hirdetővállalat, Kralja Petra ul. 19. lovábbit. 6002

**Használt
cséplőkazán**
Hofherr láncrendszerű magánjáró
olcsón eladó.
**Heisler Dávid i Sin
Stara-Pazova**

VELIKI-BEČKEREKRŐL
AZONNAL SZÁLLITHATÓ
I-a kétéves
romániai bükkhasáb tűzifa
I-a válogatott
romániai bükkhasítvány
a legelőnyösebb feltételek mellett, minden mennyiségben. Megrendeléseket felvesz
STERN ANTAL VELIKI-BEČSKEREK
Vojvodina (Rózsa) szálló 5735

KELICO
Természetes gyümölcs szörpök:
Citrom, narancs, málna, eper, aranas stb. felülmúlhatatlan minőségien
a legkellemesebb és legolcsóbb
HŰSÍTŐ és ŰDÍTŐ ITALOK
KELICO Lepárlóművek és Gyümölcs Szörpgyár
Módos (Jaša Tonić) Banat

Hengerfurásokat
vállal bárhol helyszínen a legmodernebb és legprecízebb hengerfurógépekkel
Krausz Gyula
vas- és fémöntődéje V.-Bečkerek Gunduličeva ul. 7. Telefon 329. 3778

HADNAGY ISTVÁN
asztalosmester
Petrogradska (István) ul. 6.
Elvállal mindenemű épület- és bútormunkát. Állandó raktár kész festett bútorköbökben. Javításokat elfogad mérsékelt árak mellett. 4862

Naponta
friss pörköltkávét
csak
**Sugár Manónál
kapható**

Vas- és fémöntvényeket
gyárt, nikkelez és galvanizál:
KRAUSZ
VELIKI-BEČSKEREK,
a törvényszéki palota mellett. TELEFON 329 760

Nyilas és Csajkás
órák, ékszerész és vésnök
Subotica, 3854
Strossmajerova ul. 7. Huszpac Aranyat, ezüstöt és drágaköveket veszünk és eladunk.

Előnyomdaberendezést
modernül és szakszerűen összeállítva legolcsóbban szállít
LEOPOLD SAMUEL
előnyomdaberendezési vállalat
SENTA (Bačka)
1419

JEGYGYŰRÜKET
és menyasszonyi ajándékokat a legolcsóbban vásárolhat
Ádám ékszerésznél
Subotica, Rudičeva ulica 6.
Sugár-ház. 3769

„ORPHEUS”
zenemű- és hangszerkereskedés
Jelašičeva ul. 6.
Mindennemű zeneművek. Opera és operettek zongorakivonatai. Iskolák. Zenekari művek nagyválasztékban. Elsőrangú és kiváló hangszerek. Valódi Pirazzi hurok

BETEG IDEGEK

Ahány naphól az év áll, annyi újabb szenvedésen megy át az ideges ember, mert a rossz, kimerült idegek elkeserítik az életet és sok-sok szenvedést okoznak. Szúrások és húzódo fájdalmak, szédülés, zelelemérzet, féltudati vagy egész főfájás, illuzgás, szembántalmak, emésztési zavarok, almatlanság, izzadás, nyilajások, munkaképtelenség és sok más egyéb jelenség mind a gyenge, kimerült és beteg idegek következménye.

HOGYAN SZABADUL MEG ETTŐL A BAJTÓL?

Valódi Kola-Lecithin által, amely az emberiségnek a jótétemények forrása. Csodálatos módon előmozdítja a test működését, erősíti a gerincvelőt és az agyat, edzi az izmokat és a végtagokat, erőt és életörömet nyújt.

AZ EGÉSZSÉGES IDEGEKÉRT VALÓ HARCBAN

a Kola-Lecithin gyakran valószínűsíti csodákat művel, a tulajdonképeni tápanyagokat a vérképződés legvégső helyéig elviszi, megeleveníti, felvidít, fatallá és erőssé tesz. Ennek is meg kell győződnie, hogy az igazat ígértem. Ennek, mert a legközlelbbi két hét alatt, mindenkinél, aki levélben hozzám fordul, teljesen ingyen és hérmelve küldök egy kis doboz Kola-Lecithint és egy orvos kényvét hosszú és sokoldalú tapasztalatokkal. Ija meg világosan az Ön címét, azonnal elküldöm. Ennek az ígért dobozt és könyvét teljesen ingyen.

E. Pasternack, Berlin S. O.
Michalekirchplatz 13. — Abt. 756.

MICHELIN GUMMI

KÜLSŐ és BELSŐ KAPHATÓ
Komlós Testvéreknél Novisad

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. **Subotica** Telefon: 190 sz.
Táviratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota.
Telep: Sentai put.

Mindenféle zsák, zsinogáru, tömlő és hevederek
PONYVA UJ és HASZNÁLT PONYVA KÖLCSÖN
Butorszövetek, szőnyegek és az összes kárpitos cikkek gyári áron beszerezhetők.

PÉCS-SZABOLCSI SZÉN és BRIKETT

és pedig kétszer mosott kovácsszén. kockaszén ipari célra, ugymint
SALGÓTARJÁNI DARABOS SZÉN
cséplési célra legolcsóbb napi árak mellett elvámolva franko bármely állomásra, továbbá
I-a SZÁRAZ VILLÁZOTT FASZÉN
pormentes, szívógázmotoros üzemre nagyon alkalmas, ajánlunk mindenkori pontos szállításra — legolcsóbb árak mellett
DANICA FAIPAR OSIJEK
Telefon 4—04. Desatičina ul. 27.

ÁLLATORVOSOK

akik az S. H. S. államban a magyar kisebbséghez tartoznak és akiket az állam akár átvett vagy nem, szintugy akiket nyugdíjazott, vagy nem, forduljanak panaszaiikkal Nemes Nikolej-hez, dr. veterinar v. p. Murska Sobota 202. Panaszaiikat beadvány alakban Comité pour la protection des minorites **Koppenhaga** megszólítással magyar nyelven küldjék meg neki. Válaszbélyeg csatolandó.

